

Posamezne številke:
Navadne Din 1—
ob nedeljab Din 1-50.

"TABOR" izhaja vsak dan, razven
nedelje in praznikov, ob 18. uri
datum naslednjega dne ter stane
vsakega po pošti D 12-50, za ino-
zemsvo D 20-50, dostavljen na dom
D 14—, na izkaznice D 12-50.
Izsesti po dogovoru.

Naroča se pri upravi "TABORA",
MARIBOR, Jurčičeva ulica št. 4.

Posltnina plačana v gotovini.

TABOR

Knjižnica II.

Ljubljana

Posamezne številke:
Navadne Din 1—
ob nedeljab Din 1-50.

UREDNIŠTVO se nahaja v Mar-
iboru, Jurčičeva ul. št. 4, I. nad-
stropje. Telefon intern. št. 278.
UPRAVA se nahaja v Jurčičevi
ulici št. 4, pritličje, domo. Tele-
fon št. 24. — Št. št. poštnoštevnica
vredn. 11.187.

Na naročila brez denarja se ne
vzira. — Reprograf se ne vnaša.

Leto: IV.

Maribor, nedelja 18. novembra 1923.

Številka: 262.

Vlada in razvoj naše industrije.

Vladno nasilje nad razvojem našega gospodarstva. — Koncentracija industrije
v Srbiji in Bosni. — Gospod Savič.

Maribor, 16. novembra.

(Konec).

II.

Samo od sebe nastaja tedaj vpraša-
nje, kake nagibi so vodili ministrstvo
trgovine, da hoče odločevati o ustanav-
ljanju novih industrijskih podjetij?
Prihajajo nam razne misli.

Industrija — v kolikor je pri nas
sploh razvita — obstoji pretežno v pre-
čanskih krajih. Vsa naša večja industr.
podjetja in znaten del srednjih in manj-
ših, so koncentrirana v krajih bivše
monarhije. Nekatera so obstojala že za
časa Avstrije, dočim so druga osnovana
oziroma razširjena na današnjo višino
šele po prevratu. Za koncentracijo in-
dustrije v prečanskih krajih govore ve-
činoma ekonomski razlogi. V prvi vrsti
je koncentracija kapitala v zapadnih de-
lih naše države najbolj razvita, a kon-
centracija kapitala je pogoj vsakemu in-
dustrijskemu razvoju. Drugič: delavska
moč se v zapadnih delih naše države
za sedaj bolj prilagaja industrijske-
mu delu nego po ostalih, pretežno agrar-
nih krajih. Motorna moč, bodisi v veli-
kih in bogatih premoženjstvih, bodisi v
električni energiji, je na zapadu bolj do-
stopna nego na vzhodu. Prometna pota
in zveze z inozemstvom so v prečanskih
krajih bolj razvite nego v Srbiji in v
Črni gori. Vsi ti ekonomski elementi so
mnogo pripomogli, da se je industrija
razvila v prečanskih krajih. In ker je
bilo v teh krajih ustanavljanje in-
dustrijskih podjetij (na Hrvatskem in v
Sloveniji do zadnjega časa tudi delni-
ških družb) docela prosto, je jasno, da se
je industrija morala pretežno razviti v
krajih, ki se je v njih faktično razvila.

Izgleda pa, da razvoj industrije v
prečanskih krajih nekemu ni po volji.
Dovolj je prelistati debele knjige in ku-
pe člankov odločilnega načelnika v mi-
nistrstvu trgovine in industrije, g. Sa-
viča, pa bomo jasno videli, da je tak
razvoj na najmerodajnejšem mestu u-
prav trin v očesu. Samo tako si lahko
razložimo tiste čudne predloge, po kate-
rih naj bi se skoraj vsa naša industrija
koncentrirala v Srbiji in v Bosni. Da bi
bila stvar manj očigledna, so predlogi
zaviti v obliko »narodne obrambe«; go-
vorijo se in sicer docela odkrito, da so
vsi drugi kraji razen Srbije in Bosne v
slučaju vojne izloženi napadom sovražni-
ka — zunanjega in notranjega — zбог
česar je treba vso industrijo, ki služi
narodni obrambi, prestaviti na varnejše
mesto. Ali pa so dani tudi ostali pogoji
za tako namestitve, tega seveda nihče
ne pove. Pojem »industrije narodne o-
brambe« je tako širok, da lahko obsega
sploh vso industrijo začevši pri železu
pa tja do industrije spirita.

Toda na knjige in članke g. načelnika
Saviča se ni nihče resno oziral, temveč
se še vedno smujejo industrijska podjet-
ja pretežno v prečanskih krajih. Zato je
bilo treba poseči po drugih merah, da bi
se našemu industrijskemu razvoju dolo-
čila druga smer, kakor so jo odredili
ekonomski pogoji sami. Kajti ne smemo
pozabiti, da bizarne ideje g. načelnika
ministristva trgovine in industrije niso
le njegove. One postajajo polagoma

splošna zahteva čele pokrajine. Neure-
jene politične razmere, razgovori o raz-
hodu in »amputacijah« so privedli tako
daleč, da nekateri sloji ne smatrajo na-
še države niti za ekonomsko celoto. Tu
je treba tedaj iskati glavni motiv, ki je
uplival, da je dobil finančni zakon tako
čudno odredbo, s katero se namerava
zadržati osnivanje novih industrijskih
podjetij v prečanskih krajih, forsirati
pa industrializacijo Bosne in Srbije.
Zlasti se računa s tujim kapitalom, ki
se bo placiral izključno v Bosni in v Sr-
biji, če se mu onemogoči etabliranje v
prečanskih krajih. Z domačimi kapitali-
sti je težko računati, ker neradi preide-
jo okvir svojega delokroga. Če se na
pr. nekemu v Sloveniji ne bi dovolilo,
da bi si tam osnoval tovarno mila, bi bil
rajši opustil svojo namero, nego da bi
bil gradil tovarno v Srbiji ali v Bosni.
Vlada skuša baš z ozirom na inozemske
kapitaliste upeljati odredbo, ki zelo tan-
gira tudi vse domače privrednike.

§ 123 finančnega zakona je nedvomno
v nasprotju s samo ustavo. Ustava nam-
reč predpisuje polno ekonomsko svobo-
do za vsakogar; kje pa je ta svoboda, če
je treba za vsako opekarno in žago do-
voljenja ministrstva trgovine in indu-
strije? Ministrstvo lahko dovoljenje brez
obrazloženja in pravice do priziva od-
kloni ali pa prošnje sploh ne reši. Če bo
tedaj ta paragraf sprejet — o čemur
spričo dosedanje parlamentarne prakse
ni treba dvomiti — bo to pomenilo, da se
uvaja v našo upravo še večji birokrati-
zem in da se delajo našemu industrijske-
mu razvoju še večje zapreke. Kajti le
ob popolni svobodi gospodarskega gi-
banja se lahko ekonomske sile kar naj-
bolj in kar najsilneje razvijejo. — Vsa
sreča je še v tem, da naših naredb in u-
redb ni treba jemati ravno dobesedno,
in da naše oblasti, pa tudi naša mini-
strstva, niso ravno nepremagljive trd-
njave.

V današnjih razmerah je mogoče za
izvestne materialne žrtve doseči prav
vse, tudi to, kar je proti zakonu. Da,
prav posebno to, kar je proti zakonu.
Temu pravimo za navadno besedo: koru-
pcija. Najboljši primer smo imeli z
železniškimi vagoni: čim bolj je pri-
manjkovalo vagonov, tem večja je bila
korupcija, da se je prišlo do vagonov;
dočim pri zadostnem številu vagonov ne
bo nikomur treba podkupovati. Zato je
mogoče s pomočjo korupcije izigrati
tendence, ki so privedle k § 123. finan-
čnega zakona: ena ali druga interven-
cija, plačilo v ta ali oni fond, in konec-
ja se bo dobila, četudi se bo podjetje
zgradilo onstran Save in Donave. S tem
bo tudi prečanskim krajem omogočeno,
da nadaljujejo svoj industrijski razvoj.
Vprašanje korupcije je po svojem bi-
stvu stvar kalkulacije, čisto trgovske
kalkulacije, ne več ne manje; zlo bi na-
stopilo šele tedaj, če poleg sedanjih in
bodočih zakonov in spričo mentaliteta
onih, ki so poklicani te zakone izvajati,
ne bi imeli v korupciji sigurnega venti-
la! Žalostno, toda resnično!

—□—

Rapalska pogodba uničena?

Italija anektira Reko, Jugoslavija dobi svobodno cono.

Trst, 17. oktobra. (Izv.) Današnji tija anektirala Reko, Jugoslavija pa do-
»Piccolo della Seraz« prinaša z debelimi bi zato svobodno cono v reški luki, slično
črkami tiskano poročilo, da je med Itali- oni v Solunu. (Vest iz Beograda še ni
jo in Jugoslavijo dosežen sporazum gle- potrjena in jo je treba sprejeti z vsore-
de Reke. Glasom tega sporazuma bo Ita- zervo. Op. ur.)

Italija triumfira.

Italijanska Reka — brez jugoslovenske konkurence.

Rim, 17. novembra. (Izv.) Tukajšnji listi prinašajo sporočila iz Budimpešte, glasom katerih so prispeli v Budimpešto zastopniki reških gospodarskih krogov, ki so bili prisrčno sprejeti. Italijanski li- sti citirajo pri tem tudi pisavo madžar- skih listov o reškem vprašanju. Tako piše med drugimi »Pester Lloyd«, da se reški gospodarski krogi lahko v polni meri zanašajo na Madžarsko, ki bo z vsemogočimi tarifnimi in ekonomskimi olajšavami povspesovala trgovski pro- met z Reko, kar italijanski listi navdu- šeno pozdravljajo. Z še večjim zadovolj- stvom pa beležijo italijanski listi vest iz

Kaos v Nemčiji.

Pred komunističnim počem. — Aretacije v Berlinu. — Tiskanje bankovcev ustav-
ljeno.

Berlin, 17. novembra. (Izv.) V zad-
njih dneh so se v Berlinu razširile vesti,
da pripravljajo komunisti državni puč v
vsej Nemčiji. Z ozirom na to je berlin-
sko redarstvo tekom včerajšnjega dne
podvzelo hišno preiskavo pri vseh zna-
nih, uglednejših komunističnih vodite-
ljih. Pri tej priliki se je našlo mnogo
kompromitujočega gradiva. V komplet
sta zapletena tudi komunistična poslan-
ca Oberlain in Geschke. Ponoči je bilo
aretiranih mnogo komunističnih agita-
torjev, pri katerih se je našlo velike vsote
denarja v tuji valuti. Pri nekem ko-
munistu, o katerem je ugotovljeno, da je

bil kurir med Berlinom in Saksonsko in
Turinško, nad 500 dolarjev in več tisoč
francoskih frankov.

Berlin, 17. novembra. (Izv.) Listi
poročajo, da je tiskanje novih bankovcev
popolnoma ustavljeno. Papirnati denar
se bo odslej izdajal na podlagi trgovskih
menic. S tem je zaprt glavni vir inflacije
papirnega denarja. Ker je izdanih rom-
nih mark že za 200 milijonov, je vlada
odredila začasno relacijo: 1 zlata marka
= 300 milijard papirnatih mark ali 6
milijard papirnatih mark = 1 rentni
pfenig.

Protest uradništva iz Hrvatske.

Beograd, 17. novembra. (Izv.) Da-
nes je dospela semkaj deputacija urad-
ništva iz Zagreba pod vodstvom svetni-
ka g. Ivana Galica. Deputacija je tekom
dopol dneva posetila finančnega ministra
in predsednika narodne skupščine, kate-
rima je predložila zahteve uradništva

iz Slavonije in Hrvatske ter protestirala
zoper način razvrstitve uradništva, ki je
izvedeno tako, da je uradništvo na Hr-
vatskem in v Slavoniji degradirano kar
za 2 stopinji. Enako je z novimi plačami,
ki bodo na Hrvatskem faktično nižje,
kakor pa dosedanje.

Plebiscit za republiko na Grškem.

Še pred volitvami v parlament.

Beograd, 17. novembra. (Izv.) Gla-
som vesti iz Aten so volitve za 15 dni
preložene. Vlada je končno pristala nato,
da se še pred volitvami izglasuje bodoča

oblika vladavine. Pristaši republike pri-
pravljajo za nedeljo po vseh krajih ve-
like republikanske manifestacije.

PRED PODPISOM KONKORDATA.

Beograd, 17. novembra. Danes do-
poldne je posetil našega ministra zuna-
njih del papeški nuncij, monsignor Pel-
legrinetti, ki je sporočil zunanjemu mi-
nistru, da bo konkordat, sklenjen med
našo državo in vaticanom, te dni podpi-
sam.

NEMŠKA STRANKA V OPOZICIJI.

Novi Sad, 17. nov. (Izv.) Včeraj se
je vršila tukaj zaupna konferenca med
nemško in ostalimi vojvodinskimi stran-
kami. Sklepi konference se drže v strogi
tajnosti. Vaš dopisnik je dobil od vod-
stva nemške stranke informacije, da
nemška stranka pod nobenim pogojem ne
bo več nadaljevala pogajanj z radikali
ter da preide v najostrejšo opozicijo na-
pram vladi. Povod za to spremembo je
čala odcepitev Zombolje od Jugoslavije
in priključitev k Rumuniji.

BLEEROVO POSOJILLO DEFINITIVNO NO PROPADLO.

Jadranska železnica se ne bo mogla
graditi.

Beograd, 16. nov. »Preporod« poro-
ča: Vprašanje Bleerovega posojila je
končano. Bleerova grupa je izjavila, da
ne more dalje vršiti svojih obvez, ker se
je posojilo v Ameriki zelo slabo podpi-
sovalo, ter da so propadli vsi njeni načrti
za zgradbo jadranske železnice. Kaj bo
država ukrenila proti Bleerovi skupini,
še ni rešeno, vsekakor pa je sigurno, da
je zgraditev jadranske proge Beograd-
Kotor postala dvomljiva.

BORZA.

Čuriški kurzi so danes rasti pokvarje-
ne telefonske zveze izostali. — Zagrebška
borza ob sobotah ne posluje.

Javne kulturne naprave v Mariboru.

MESTNI MUZEJ, Cankarjeva ulica,
odprt vsako nedeljo od 10.—12. ure.
Vstopnina 1 dinar.

LJUDSKA KNJIŽNICA, Narodni
dom I. nadstropje, odprta ob nedeljah od
10.—11. ure in ob četrtkih od 18-
20. ure, mladinski oddelek ob sobotah
od 18.—19. ure.

Politično obzorje.

Monarhije in republike.

Radičev petolizec dr. Stjepan Buč je napisal v zadnjem »Slobodnem Domu« tolažljivo pismo vsem onim, ki čakajo, da jim Stipica prinese iz Londona »republiku, svemu svijetu diku«. Dr. Buč je pravi zagrebški goberdač, ki smatra, da je ideal demokracije in francoske revolucije izpolnjen, če se katera država imenuje republika, in da je monarhistična vladavina že sama na sebi reakcionarna. Dr. Buč je pozabil, da imamo monarhistične republikance in republikanske monarhiste in da je vprašanje vladavine sekundarnega pomena. Tudi Melika je republika, pa v zvezi temu ne bi dr. Buč dolgo nosil svoje glave pod širokim mehikanskim klobukom, ako bi se zameril republikanski kamarili. Republika pomeni duh, a ne besedo, kjer ni republikanskega duha, tam so vse besede o republiki pesek v oči. In da ga na Hrvatskem ni, to dokazuje habsburški »himnopojač« Radič s svojim ministrantom Bučem vred.

Mi ne zagovarjamo monarhije kot splošnega načela; kot češkoslovaški državljani bi bili neizprosni republikanci. Ker pa je v naših očeh politika pravilno presojanje realnosti, ne moremo spregledati dejstva, da je večina češkoslovaškega ljudstva docela drugega duha nego večina našega ljudstva. Najprej treba spremeniti sliko, potem šele poiskati primernejši okvir. Včerajšnji c. kr. monarhisti iščejo neprenehoma republikanski okvir, pozabljajo pa, da je treba republiko pripravljati pri človeku, občini, vasi, pokrajini. Sama nevihta svetovne vojne, ki je zgolj zmedla ljudske pojme, ni pa jih mogla spraviti v sklad, v novo sintezo, ne zadostuje, da bi monarhistični Hrvati l. 1914 postali že nekaj let pozneje pristni republikanci. To je navadna sugestija razžaljenega himnopojača Radiča.

Naj nam g. dr. Buč dovoli, da si kljub svoji »batiški« pameti ogledamo nekoliko bližje te njegove republike, ki jih navaža kot dokaz, da zmaga načelo demokracije in ljudske suverenosti.

Prva je Nemčija. Dovolj je, da starega častilca pikelhavbe in Viljemovih zasukanih brk opozorimo, da baš to tina, ko g. dr. Buč govori o nemški republiki, pokukava čez holandske meje slavni Wilhelm II., čigar sin se že dobro počuti na nemških tleh, ter da Nemčija boji resno pred obnovitvijo monarhije. Ne ustavne, parlamentarne monarhije, temveč one stare, kakršna je bila pred francosko revolucijo. Diktatorske, militaristične.

Avstrija bi bila danes samomorilka, če bi mislila na monarhijo, a dr. Seipel se dobro zaveda, da so v Avstriji

socialni demokrati edini pristni republikanci.

Madžarsko je g. dr. Buč docela pozabil, da si je ta monarhija brez monarha zelo navdušena za republikanca Radiča. Kar se tiče ruske republike, menimo, da si pokojni Nikolaj II. in Lenjin I. ne moreta ničesar očitati. Noben hrvatski kmet ne bi bil zadovoljen v sedanji ruski republiki, kjer je »republika« le oblika za socialistično pobarvani absolutizem in kjer je vpliv velike večine ljudstva enak — 0.

Turčija je res postala republika, ker se je njena dinastija diskretirala in ker se noben princ ne more meriti s tako močno osebnostjo kot je Kemal paša. V resnici pa je turško republikanstvo tako »labavo«, kakor je bila prejšnja turška ustava, ki je imela zelo liberalne določbe, a je držala le na papirju. — Republika je n. pr. tudi Kitajska; ali pa bi bil g. dr. Buč rajši državljani kitajske republike nego jugoslov. monarhije!

Da bo postala Albanija republika, je razumljivo; da pa bi s tem postala tako demokratična kakor je monarhija Velika Britanija, o tem nas radičevski apostol ne bo mogel prepričati.

Kar se tiče Grčije, moramo reči, da se duh republikanske Grčije ne bo prav nič razlikoval od duha monarhistične Grčije. Najbolji dokaz je to, da so za republiko najbolj vnosi vojaški krogi, dočim je na pr. Venizelos proti neprevdli izpremembi režima. V Grčiji bodo še nadalje vladale razne klike, pa najsib njena oblika republikanska ali monarhistična.

Slika ni tako »črna«, kakor se dozdeva dr. Buču. V Evropi danes ne gre za to, ali bo toliko in toliko republik, kakor to mislijo zakrknjeni hrvatski srbožeri, temveč gre za to, ali bodo mase dovolj sposobne, da vzdrže demokratične režime, ali pa bodo vsled nesposobnosti svojih voditeljev pripravile tla nedemokratskim oblikam državnega življenja. Take oblike so se že pojavile v Rusiji z rdečo, v Italiji pa z belo barvo. Tam, kjer so dani realni pogoji za republiko, se bo ta držala; kjer pa je demokracija prešibka ali nesposobna, tam bo neizprosno nastopila reakcija. Mi vemo, da je Velika Britanija zelo svobodoljubna in demokratična država — saj ji danes poje slavošpeve sam hiperrepublikanec Radič — a ta država ima na čelu kronano glavo. Vzglejna kmečka demokracija vlada na Danskem, Švedskem, v Holandiji — in vse te države so monarhije. Kje bi bila Hrvatska, če bi bil hrvatski kmet na tisti stopnji, kjer je na pr. danski. A hrvatski voditelji, ki so v avstro-ogrijski monarhiji navduševali narod za

Franca Jožefa, oznanjajo sedaj edino-zveličavno republiko, zato, ker Radič zavidava Masaryku, da je postal iz profesorja — vladar. Ni Radič Masaryk in ni Hrvatska Češka, gospodine doktore!

Vse to, kar »Slobodni dom« in drugi listi podobne sorte pripovedujejo o republiki, je preračunjena strankarska špekulacija, s katero hočejo maskirati popoln neuspeh abstinencijske politike, ki

je toliko škodovola pravim interesom hrvatskega naroda in ki je danes edina zaslonba srbijanskega režima v državi Srbov, Hrvatov in Slovencev. Pomilujmo hrvatskega kmeta, ki mu razni dr. Buči mečejo pesek v oči in Radiči obe-tajo od londonskih čajank jesenski ho-merule. Če taki ljudje govore o republi-kanstvu, se morajo istiniti republikanci bati za čistost svojih načel.

Odločilen torek v Nemčiji.

Stresemannova vlada v krizi. — Nemški nacionalci in socialni demokrati. — Diktatura. — Povratak prestolonaslednika. — Tudi Viljem na obzorju?

Torek, dne 20. tm. bo v današnji ne-nemiri, od notranjih in političnih, bojov do temeljev razmajani Nemčiji zelo važen dan. Za torek je sklicana plenarna seja državnega zbora, ki so jo zahtevali so-cialni demokrati. Na tej seji bo dr. Stresemann podal poročilo o zunanji in no-tranji situaciji. Utegne se zgoditi, da bo na seji odločena usoda njeogve vlade. Ljudska stranka, kateri pripada sedanji nemški kancler, je zahtevala od dr. Stresemanna, da naj stopi v pogajanja z vsemi strankami, da se obnovi večinska koalicija. Ta zahteva pa pomeni nezaup-nico kanclerju, kajti znano je, da so nemški nacionalci (za socialnimi demo-kratimi druga najmočnejša parlamentarna stranka) odklonili vsako nadaljnje poga-janje z dr. Stresemannom. V vrstah nemških nacionalcev so mnjenja deljena: zmernejša skupina je za parlamentarno delo in za vstop v ustavno vladno, stavijo pa pogoj, da morajo nemški nacionalisti dobiti odločilno besedo. V tem slučaju bi postal državni kancler dr. Heinze, prejš-nji državni komisar na Saksonske. Druga skupina, ki si pridobiva vedno več moči in za katero tiče veliki indu-strijski in junkerji, pa odklanja parla-mentarno delo in išče močno osebnost, ki bi mogla prevzeti vodstvo desničarske diktature. Katera od obeh skupin bo močnejša, se utegne pokazati v torek.

Socialni demokrati so se začeli baviti z mislijo, da bi kazalo razpustiti državni zbor, ako večinska koalicija ni več mo-goča. Ker so socialni demokrati relativ-no najmočnejša stranka in bodo imeli velik vpliv na potek vladne krize, je njih stališče važnega pomena. Če res ne bo mogoče sestaviti delovne koalicijske vlade, — in političen nered je že tako mo-čan, da najbrž ne bo moža, ki bi s svojo avtoriteto zedinil sprte in heterogene po-litične skupine za skupno reševanje naj-težjih političnih nalog — tedaj je raz-pust državnega zbora več kot verjeten. Pri tem pa ne smemo pozabiti, da pri teh homatijah prihaja v poštev še en činitelj: državni predsednik Ebert. Tudi njegovo stališče bo važnega pomena pri rešitvi sedanje krize. Vsekakor bi volit-ve samo poslabšale notranjo situacijo; ne smemo pozabiti, da bi se ta politična

operacija izvršila v trenutku, ko je nem-ška država do najvišje mere oslabljena in izčrpana.

V času, ko Nemčijo tišči toliko pere-čih, takorekoč v meso se zajedajočih vprašanj, ko jo drži za vrat reparacijsko vprašanje, ki se ga ni mogla otresti niti z največjim naporom svojih mišic: s pa-sivno resistenco v Porurju — v tem času pač ne bi bilo treba obnavljati vpraša-nja: ali monarhija ali republika! Da pa je ob najresnejši uri, ki jo preživlja po Bismarcku ujedinjena Nemčija, stopila v ospredje vrnitev Hohenzollercev, vla-darske rodbine, ki je zapustila Nemčijo med kletvami milijonov, — to je več kot značilno. Iz tega sledi, da se nemški na-rod ni naučil ničesar; tem manj je pri-čakovati, da bi vojna in pregnanstvo iz-učilo dinastijo. Hohenzollerci imajo mo-čno oporo v nemških nacionalcih, čijih deputacija je pričakovala prestolona-slednika v Königswusterhausenu pri Berlinu in mu ponudila vodstvo nacio-nalističnega gibanja. Nemško nacional-no stališče je kolikor toliko razumljivo, saj so nemški nacionalci bili največji vojni hujskači in so še danes moralno odgovorni za politiko dinastije in genera-liteta. Nemški nacionalci se opajajo z ideologijo absolutizma in Bismarckove »močne roke« ter uspešno varajo mase s trditvijo, da bo v Nemčiji le tedaj bolj-še, ko bo država močna, a močna je lah-ko le monarhija. Neumljivo pa je, da so mogli glasovati za prestolonaslednikov povratak celo socialni demokratije!

Vprašanje povratka Hohenzollercev pa ni zgolj vprašanje Nemčije, temveč je v sedanji politični konstelaciji evropsko vprašanje. V širokem smislu se tiče tu-di svetovnega miru. Zategadelj je ve-likega pomena, kaj bodo storile antantne države glede bivanja prestolonasledni-ka v Nemčiji in kako bodo preprečile eventualni povratak Viljema II. Svetov-ni listi smatrajo to vprašanje za akutno in ga obravnavajo kot senzacijo, ki je docela zasenčila proslulo operetno revo-lucijo v Monakovem. Ameriške Zedi-njene države so se oglasile prve. Zdi se, da je njih ogrevanje za Nemčijo neo-zdravljivo. Iz Washingtona namreč pro-glašajo — desintereselement. Francoski

Ob petletnici.

(Nekaj mariborskih spominov.)

Mnogo se piše ob petletnici naše o-svoboditve in dobro je to, saj so spomini na one prve čase naše prostosti prekrasni in nudijo nam v sedanjih težkih ča-sih močno oporo, nudijo nam upanje, da bo naša domovina vendar postala, kar smo si predstavljali vsakokrat, ko so nas pri besedi »Jugoslavija« polivale sol-ze veselja, solze — nas stare vojaške.

Bilo je sredi novembra leta 1918. V častniški obednici nekdanjega domobr. pp. 26 v Mariboru se je pri večerji na-enkrat izdala parola: »Danes ob 8. uri vsi v Theresienhof!« (Današnja Velika kavarna.) Komaj je ura odbila osem, že so začele žvenketati ostroge in rožljati sablje po stopnicah v kavarno — sablje svobodnih jugoslovanskih častnikov. O-boroženi so sedali za mize. Nemški go-sti so začudeno pogledavali in tihoma odhajali, le par jih je ostalo menda iz radovednosti. V naši sredini pa sta bila tudi dva srbiska častnika, ki sta prišla iz ujetništva in koja smo takoj po prihodu v Maribor oborožili. Vsa pri svoji ka-mni smo se mirno pogovarjali. Damska kapela, ki je igrala tedaj v tej kavarni, pa je kakor nalašč igrala točke, kojih ni čevljarški vajenci niso hoteli ni no-četi več žvižgati. Ko pa je nekdo pri »Oj Suzani« ironično zaploskal, je kape-la spremenila nekoliko svoj program ter celo zaigrala »Po jezeru«, kar se je kvi-

tiralo s kratkim aplavzom, nato pa smo vstali kot en mož vsi ter zapeli »Bože pravde«. Sedaj so zbežali še ostali Nemci, ker niso hoteli stati ob petju naše himne. Nato je vsak plačal in u-sluzbenke so dobile mnogo napitnine. Garderobierji pa je dal neki vojni kurat prav lep obolus s pripombo, naj si hi-tro omisli slovensko slovnico.

Ko smo prišli na ulico, zaukaže nek-do naenkrat: »Četverored!« in v trenut-ku je bilo pol stotine častnikov v vrsti. Tako smo korakali po mestu, prepeva-joč naše nacionalne pesmi. Pridemo do glavnega kolodvora, pa naravnost na peron. Postavimo se v dvored in že je stal eden izmed srbiskih častnikov vrhu druge na drugo postavljene mize ter pre-lepljal s papirjem, gladeč ga z bajone-tom, nemški napis »Marburg. Haupt-bahnhof«. Mi pa smo peli »Blagor mu«. Ko je bilo storjeno, smo zapeli odkritih glav »Lepa naša domovina«. Nismo še dobro odpeli, že se čuje glas: »Železni-čarji štrajkajo«. Zakaj? Ker smo prele-pili nemški napis. Kaj sedaj storiti? S fronte so se še valile čete proti domu in če bi morale peš skozi Slovenijo, opu-stošile bi jo. General Maister pa je bil baje odsoten iz Maribora. Tedaj pravi nadporočnik L.: »Ne pomaga družega, moramo se takoj tu na mestu pogovoriti in zavzeti stališče!« Hitro dobi ključce od neke prazne čakalnice in vsi notri. Zgrajali smo se nad nesramnostjo nem-ških železničarjev in bili smo enodušni v tem, da ne snamemo, kar smo nalepili

in ne prekličemo, kar smo storili. Vi-dim pa še danes dva, ki bi bila to storila in sta jo hotela popihati skozi vrata. Ni pa še preteklo deset minut, kar se od-prejo vrata in vstopi — general Maister. Okregal nas je, da zborujemo na lastno pest in mu delamo težave. Nato pa stopi nadporočnik L. pred generala, vrže ka-po z jugoslovansko kokardo na mizo ter reče: »Gospod general, ako zaukažete, da to, kar smo napravili, prekličemo in odstranimo, tu je moja kokarda in ustre-lite me!« Še danes, dragi tovariš, sem ti hvaležen za te besede in ti bom hvalo pel do groba. Prepričan sem, da je tako mislil tudi naš general, vedoč, da bo iz-vršil svojo nalogo, če bo imel take vo-jake — značaje. Razložil nam je, da ob-stoja pakt z Nemci, po katerem ostane vse pri starem dotlej, da se transporti ne izvrše. Nato je poklical vse one, ki še niso prisegli zvestobe domovini tu-di formalno, v kot sobe ter jih na me-stu zaprisegel. Medtem pa pride nekdo javit, da so železničarji že sami odstra-nili nalepljeni papir in se zopet blešči: »Marburg. Hauptbahnhof«. Škrtajočih zob in z osveto v osramočenih dušah smo se razšli.

Pet let je od tega in zdi se, da smo na vse to pozabili. Gade, ki so nas pikali, smo začeli zopet rediti na svojih prsih. Solziš smo se ob besedi Jugoslavija in danes se moramo zopet solziti...

Zalostna nam majka! — A. M.

Narodno gledališče.

REPERTOIRE:

Sobota, 17. nov. »Umetniška kri«, ob B. —
Nedelja, 18. nov. ob 15 uri »Zlatorog« izv. (Kuponi). Ob 20. uri »Ženitev«, izv. (Kuponi).
Ponedeljek, 19. nov. Opera: »Zlatorog A.«
Ponedeljek, 19. nov. Drama: »George Dandine, gostovanje v Ptujju.

—□—

Nedeljski predstavi. Da si morejo tu-di oni, ki jim ni dana možnost posecati gledališča ob večernih urah in zlasti še okoličani Maribora, ogledati glasbene predstave, se vprizori to nedeljo, popol-ne ob 15. uri Parmova krasna opera »Zlatorog« za izv. ab. in kupone. To delo zaslužnega domačega skladatelja se je pred nekaj leti vprizorilo v Zagrebu in Ljubljani in sicer povsod z lepim uspe-hom, kateri pa tudi pri nas ni izostal. V opero, katera vsebina je itak povzeta po krasni narodni pravljici o »Zlatoro-gu« je znal vplesti skladatelj nekaj prav lepih in mičnih narodnih motivov, kot n. pr. godovanje matere Katre, kateri pride pet šolska mladež itd. itd. Poleg drugih lepih mest voperi, bo gotovo posebno u-gajalo zadnje dejanje, ki nas povede v skalnato kraljestvo »Zlatoroga«, kjer je domovje belih žen, vil in škratov, ki ob bajni svetlobi rajajo v tihem, skrinjo-

Krogi so za enako taktiko kot jo je zavzela antanta napram Karlu Habsburgu. Belgija je za francosko stališče, želi pa, da bi nastopile zavezniške države enotno. Anglija še precej činea, vendar pa je videti, da ne bi bila ravno navdušena za Hohenzollerje v Berlinu.

V slučaju, da bi Viljem res zapustil holandski azil in se vrnil v Berlin, bi prišlo na dnevni red vprašanje: na kateri otok naj se pošlje oha Hohenzollerja, oziroma, ali naj se Viljema postavi pred sodišče. Če pa bo medtem na krmilu nemško-nacionalna vlada, je gotovo, da Nemčija ne bo hotela Viljema izročiti. Treba bo tedaj uporabiti nasilne mere, ki bodo le poslabšale notranjo situacijo v tej nesrečni državi.

Nikdar še ni bila Nemčija v tako težavnem položaju in nikoli niso stale pred njo tako komplicirane naloge. Ali bo imela dovolj moč, ki jih bodo mogli rešiti?

Politične vesti.

* **Zadnji trumf?** Klerikalci so doslej v boju proti upravni razdelitvi Slovenije v dveje oblasti naglašali vedno samo svoje »principijelno« stališče, da slovenski »narod« mora dobiti avtonomijo v »zedinjeni Sloveniji«. Sedaj je pa vlada na tem, da izvede določbe zakona in upravno razdelitev Slovenije. Ker vsi klerikalni avtonomistični argumenti ne držijo več, so se kakor otroci zatekli k zadnjem trumfu, izkopali celo že od »Slov. Naroda« pokopano lajno o nemški nevarnosti za mariborsko oblast in akurati so nam jo servirali v petkovem »Slovenec«, povrh še garnirano z ocvirki o Schauerjevih shodih v Mariboru in po Dravski dolini, kjer da je baš z nemškega stališča zagovarjal delitev Slovenije. Zlostno je, če se tako močna stranka, kakor je SLS, ki ima absolutno večino v parlamentu in jo bo imela tudi v oblastni skupščini, zateka k tako klavrnim sredstvom za obrambo svojih zadnjih avtonomističnih pozicij, ki se že podirajo. Na drugi strani pa je zelo čudno, kako je naenkrat začela potrebo nacionalne obrambe stranka, o kateri je znano, da je v Mariboru že pred letom dni, ko se je prvič govorilo o upravni razdelitvi Slovenije, imela pogajanja z »zmernimi« Nemci radi skupnega nastopa in so bili neobvežani že celo določeni kandidati. Ne uganjajte komedij, gospodje, če imate slabo vest!

* **Uspehi, sami uspehi!** Zadnji čas »Slovenec« in ostalo klerikalno časopisje sumljivo mrgoli samih »uspehov« klerikalnih poslancev. Samo pomislite: Žebot je dosegel, da se ni črtala medicinska in teološka fakulteta iz proračuna, dasi vsak otrok ves, da je to bilo že dajno takrat, ko je bila v Beogradu deputa-

stnem kraljestvu. — Pri nedeljski popoldanski predstavi bo imelo občinstvo priliko poslušati tudi odličnega pevca zagrebške opere g. Zdenka Knittla, ki bo nastopil v vlogi »Janeza«. Opero bo to pot dirigiral skladatelj sam. — V slučaju, da bo občinstvo v lepem številu posetilo nedeljsko popoldansko predstavo, se bo skušalo urediti, da bo čim več popoldanskih glasbenih predstav.

* **Ženitev.** Zvečer pa se vprizori veljabavna Gogoljeva komedija v treh slikah »Ženitev«. Gogolj, ki je znan mariborskemu občinstvu že po duhoviti komediji »Revizor«, nas bo v nedeljo zvečer gotovo tudi s svojo nesmrtno komedijo »Ženitev« izredno zabaval. Dočim je pokazal Gogolj v »Revizorju« verno zrcalo korupcije, hinavščine in častihlepja, nam slika v »Ženitvi« naivno našemu občinstvu zaženitev, za katerimi se skriva pristno »gogoljska« satirična maska. — »Ženitev« je stalno na repertoarju vseh večjih in manjših gledališč ter vzbuja povsod s svojo duhovito, Gogolju lastno komiko, salve smeha. Občinstvo se je pri premijeri izvrstno zabavalo. Zato toplo priporočamo vsakomur, ki se hoče iz srca nasmejati, da si ogleda nedeljsko predstavo »Ženitev«.

B abonantom. Ker B abonenti niso imeli prilike videti v »Zlatorogu« g. Zd. Knittla, ki poje partijo »Janeza«, si g. B abonenti lahko ogledajo nedeljsko popoldansko predstavo »Zlatoroga« na kupone.

cija univerze; Žebot je dosegel, da se je črtal predlog o nagradah davčnim uradnikom. Dr. Kulovec je dosegel kredite za regulacije v Sloveniji — ki so pa bili že vsi v proračunu... Žebot je dosegel, da se je dal Pašiču dispozicijski fond 2500.000 D... pardon, eto vidite, kam človeka zapelje gorečnost pri naševanju nezastlišanih uspehov klerikalnih poslancev. In g. dr. Korošec je še dne 4. sept. v Ljubljani hinavsko zavijal oči, da njegovi poslanci ne morejo nič doseči, ker jih je premalo. Zda pa naenkrat taki uspehi. Ej, kaj vse ne napravi strah pred ljudsko sodbol!

* **Sestanek Male antante** v zadevi madžarskega zunanjega posojila se vrši od 10. do 12. jan. 1924 v Beogradu. Reševala se bodo tudi druga važna vprašanja.

* **Trezen bolgarski glas pred sklepom bolgarsko-jugoslovenskih pogajanj.** Bolgarski oficijozni »Demokratski zgovor« prinaša uvodnik, v katerem pravi: »Ta teden dovrši konferenca končno tekst doseženega sporazuma, nakar pristopite delegaciji k podpisu konvencij in sporazuma po enomesečnih pogajanjih. Moremo reči, da so jugoslovensko-bolgarski odnosi prešli v fazo hladne presoje. Razumevanje med Srbi in Bolgari je neobhodno potrebno za trajen mir na Balkanu, ki ga treba realizirati. Ta mir bo ustvarjen samo tem potem, po katerem je šla ta zadnja konferenca. Temne sile zaman skušajo spraviti v spor dva bratska naroda. Obe državi mnogo dolgujeta jugoslovenskemu pooblaščenemu ministru Rakiću, čegar nemurna delavnost jača bolgarsko vlado in bolgarsko javnost v veri v iskreno vzajemno zblizanje Bolgarske in Jugoslavije.«

* **Mussolinijeve grožnje.** V italijanskem senatu je imel 16. tm. Mussolini daljši govor, v katerem se je dotaknil ruhrskega, krfskega in reškega vprašanja. Glede slednjega izzveni njegova izjava skoro grozljivo, češ, da vodi Italija zmerno in vzdržljivo politiko in bi se zato njene želje glede Reke morale upoštevati. Italija da ima armado, ki je vsak čas pripravljena nastopiti.

Dnevna kronika.

ZA REVNO DECO OB MEJI!

V proslavo rojstva Nj. Vis. prestolonaslednika Petra I. priredi obmejna šola na Kapli božičnico z obdarovanjem revnih otrok obmelnega prebivalstva. Uspeh prireditve bi bil tukaj tik ob meji velike važnosti, ker s prireditvijo božičnice in obdarovanjem otrok utrdili bi si narodno zavednost njihovih starišev in obmelnega prebivalstva sploh. Na božičnico se pripravila tudi onostran meje »Schulverein« in želeli je, da bi pri nas uspela nameravana prireditev čim boljše. Število obmejne, revne dece je veliko, zato prosil vodstvo šole usmiljena srca, da daruje po svoji močnosti bodisi v denarju, ali blagu. Obdarovana mladi na jim bode za najmanjši dar iz srca hvaležna! Prispevki naj se blagovoljijo oddati v »pravništvu« »Tabora« do 7. decembra t. l.

— **Porotniški imenik** za IV. redno zasedanje porote v letu 1923 v Mariboru. Člani porotnega sodišča: Predsednik: d. sv. preds. okrž. sodišča dr. Jakob Toplak; namestniki: dv. sv. Josip For, v. d. s. s. Josip Sterger, v. d. s. s. Fran Posega, d. s. s. Janko Guzelj, d. s. s. dr. Fran

Pichler, Sodniki: v. d. s. s. dr. Fran Peitler, d. s. s. Janko Guzelj, d. s. s. Oskar Dev, d. s. s. dr. Anton Mulec, d. s. s. dr. Ivan Vuk, d. s. s. dr. Fran Vidovič, d. s. s. Franc Pečnik, d. s. s. dr. Fran Schaubach, d. s. s. Ivan Sedljič, d. s. s. Josip Tombah, kraj. sod. dr. Davorin Senjor, kr. s. dr. Alojz Lešnik, kr. s. Ivan Niko Vrabl, sodnik Emil Kramer, sodn. iv. Trinka; zapisnikarji: tačas pri okrožnem sodišču v Mariboru uslužbeni avskultanti: I. Polglaviti perotniki: Habjančič Jakob, posestnik, Klopce (Sentovec), Kostanjevec Pavel, pos., Borovec 31; Hernja Andrej, pos. in lončar, Ptuj, Cankarjeva ul. 16; Frčšer Faustin, posestnik, Kalše, okr. Maribor; Rotman Jančez pos. in župan, Sp. Gasteraj 8, okraj Maribor; Vrabl Al., trgovec, Križovci, okr. Ljutomer; Falež Franc, pos., Polana (Ranče), okr. Maribor; Flucher Rupert, pos., Ceršak; Zolgar Karol, pos., Devina (Sentovec), okr. Maribor; Senekovič Karl, pos. in župan, Pernica, Sv. Marjeta ob Pesnici, okraj Maribor; Lingelj Drago, veleposestnik, Ruše; Vaupotič Franc, pos., Ptuj, Vseh svetnikov ul. 9; Žunko Franc, posestnik, Vrtnice 40, okraj Maribor; Postrak Franc, posestnik, Budina 34 (Brstje) okr. Ptuj; Čepce Anton, pos., Jelovec 28, okr. Maribor; Cizrl Franc, pos., Mezgovec 60, okr. Ptuj; Sver Alojz, pos., Sv. Lenart, okr. Maribor; Pogačnik Hinko, tovarnar, Ruše; Potrč Ivan, pos., Lormanje okr. Maribor; Čebe Silvester, pos., Dogaše ok. Maribor; Jagrič Franc, trg. Selnica ob Dravi; Sande Jakob, gost. in or. vpok., Malečnica 4 (Sv. Peter pri Mariboru); Bezjak Jakob, pos., Šturmovce 9 (Pobrezje) okraj Ptuj; Jurjašević, pos. in trg., Središče 2; Neuhold Konrad, pos. in hotelir, Sl. Bistrica 23; Stern Franc, pos. Planica (Loka), okr. Maribor; Smeh Iv., pos. in okr. tajnik, Slov. Bistrica; Ilgo Alojz, pos. in lesni trg., Ruta ob. Činžat; Babič Jožef, trg., Ljutomer; Arternjak Franc, trg. in pos., Zg. Breg 22 pri Ptuj; Jurše Josip, pos. Smolnik okr. Maribor; Čep Franc, pos. in župan, Koprivnik 9, okr. Maribor; Zupančič Franc, pos., Slovenjajvas ok. Ptuj; Tomažič Ferdo, pos. in gost., Zg. Hoče 40, okr. Maribor; Pandič Srečko, pos. in kap. v p. Limbuš; Hauptman Jožef, pos., Dolič 39, okr. Ptuj. II. Dopolnilni porotniki: Hraštink Josip, instalater; Gnušek Alojz, trg.; Pečar Josip, kovač; Kronvogel B., hiš. pos.; Glaser Julius, stavbeni mojster; Kokol Anton, žganjetoč; Smolej Iv., strojevodja v pok.; Kukovič Josip, hiš. pos.; Oset Miloš, trg., vsi v Mariboru.

— **Debava živil za II. artil. podofic.** šolo v Mariboru. Dne 26. novembra 1923 od 8. do 11. ure popoldne v komandi II. Artilerijske podoficirske šole v Mariboru, Stritarjeva ulica 30 (kasarna Vojvode Putnika) se bo vršila potom direktne pogodbe debava 20.000 kg krompirja, 10 tisoč kg fižola, 5 tisoč kg kislega zelja, 2 tisoč kg svinjske masti in 500 kg čebule, katere količine kupi ta komanda. Pozivajo se ponudjalci, da odrejenega dne in odrejeni čas prinesejo svoje ponudbe in pogoje. Pogoji so na ogled vsaki delavni dan od 8. do 11. ure v komani II. Artilerijske podoficirske šole v Mariboru.

— **Nov bančni krah.** Za »Balkansko banko« v Zagrebu in »Ujedinjeno banko« v Beogradu je prišla sedaj na vrsto »Komisijona banka« v Beogradu, ki je pred 2 dnevi ustavila plačila.

— **Ubij odmetniški vodja.** Pri Nikšiću v Črni gori so orožniki izsledili skrivališče odmetnikov, ki so bili pod vodstvom bivšega učitelja Nikševića. Zasledovali so jih in v boju je bil Nikšević ubit. Pri zasledovanju je bilo 5 slov. orožnikov, ki so se zelo odlikovali.

— **Še odmevi solunskega procesa.** Polkovnik Gojković, ki je bil že svoj čas obtožen radi soudeležbe v solunski aferi, a se je šele nedavno prostovoljno vrnil v domovino, je stal 15. tm. pred vrhovnim vojaškim sodiščem. Obsojen je bil na deset let težke ječe, ker je bil član organizacije »Ujedinjenje ili smrt«. V vseh drugih točkah je bil oproščen.

— **Samomori v češkoslovaški vojski** se glasom statistike vojnega ministrstva zadnji čas zelo množe. Od okt. 1921 do sept. 1922 je zabeleženih 106 samomorov, od okt. 1922 do okt. 1923 pa zopet 91. V parlamentarni komisiji za vojne zadeve je napravila statistika zelo mučen rtis in sklenilo se je, izvesti posebno anketo,

da se prouče razlogi za samomorilstvo v armadi.

— **Tudi atentator na Verovskega oproščen.** Iz Lausanne poročajo, da je razprava proti atentatorju na ruskega delegata Verovskega, Conradiju in proti njegovemu pomagaču Poluninu končala z oprostitvijo.

— **Ameriško zračno brodovje potuje krog sveta.** Poveljnik ameriškega zračnega brodovja je izjavil novinarjem, da bo del brodovja prihodnjo pomlad potoval krog sveta. Potovanje bo pričelo na atlantski ameriški obali preko ameriškega kontinenta do Alaske, od tod preko Behringove ožine, ob iztočni obali Azije, preko Indije, Perzije v Evropo, od tod v Skandinavijo in Grönlandijo, od koder bo krenilo zopet proti jugu na svoje izhodišče. Letala bodo zgrajena tako, da bodo lahko preletela 2000 milj brez pristanka na zemljo.

Dopisi.

Kamnica pri Mariboru. Tukajšnja prireditelj na Martinovo je, kakor zadržanja leta že običajno, zopet končala s pretepom, kar so gostje iz Maribora opravili čeno ostro kritizirali. Ker pa taki pojavi spravijo vso občino v slabo luč, vsled česar trpi naša vas na ugledu posebnoma na zunaj, smatramo za potrebno, da podamo sliko o dejanskem stanju. Pri vsaki prireditvi je neobhodna potreba, da so predvsem navzoči ljudje, kateri so z ozirom na svojo inteligenco in pravilno družabno postopanje v stanu nuditi lep vzgled in pozornost širši družbi, katere slednja pa sama ob sebi sledi prvim, da tako prireditelj — bodisi še tako obširna — poteka mirno in dostojno, kar bi bilo zlasti za kmečke in delavske sloje, kateri so dobrih družabnih stikov prepotrebni, pač najbolj koristno. Po vaseh zavzemajo slična reprezentacijska mesta predvsem »dobri« župani, učitelstvo in druga inteligenca. — Toda mi dobrega župana nimamo, — imamo namreč le nemško-mislečega občinskega predstojnika v osebi branjarja Adolfa Wogrintza, kateri gospodari tu prav po vzgledu prejšnjih županov ala Hofbauer itd. ter zapostavlja revnejše sloje naše občine, kjer le more. — Dokaz temu je slučaj Robič, — koja revna delavska družina se nahaja s pohištvo že 5. mesec dobesedno na cesti, — slučaj siromaka invalida Verbovšek, katere je s pomočjo zlorabe občinskega pečata omogočil zarubljenje njegovega zadnjega imetja; nadaljni dokazi so tudi spisi pri sodišču proti raznim izključno le revnejšim slojem, katerim je Wogrinetz kot branjar dajal (posebno tudi ob volitvah) svoje blago na up, pozneje pa te dolgove iztirjal tožbenim ali razbežnim potom, ker isti z ozirom na težavne časovne razmere dolga niso mogli poravnati, kadar je bilo Wogrintzu všeč. Razumljivo je, da si je Wogrintz na tak način nakopal obilo sovraštva od strani vsega našega občinstva in ravno ta našim občanarjem neljuba oseba se vsiljuje v razne prireditve, kjer se baha, češ, da je on župan, da je za siromake itd., katero izzivanje seveda zbuja med občinstvom z ozirom na gori navedene okoliščnosti popolnoma opravičeno skrajno ogorčenje, kar končno daje povod k pretepu. Wogrinetz je kot občinski predstojnik radi tega že v prvem letu županovanja doživel britke izkušnje stem, da so ga na Silvestrovi prireditvi postavili na cesto, lansko leto na pustnem večeru se je ob 2. uri ponoči, ko je policijska ura že davno potekla, s trobentami alarmiralo k pretepu — in slišalo se je praviti, da se je to zgodilo na »višje« povelje, — sedaj na Martinovo pa tudi ni veliko manjkal, da bi bil ponovno postavljen na cesto. Samo ob sebi razumljivo je, da se prireditelj pod vodstvom takih oseb predvsem izogiblje učitelstvu in drugi inteligenca, ker jim take prireditve ni kakor niso vabljuje in tudi ne zadostno varne. Občinski predstojnik Adolf Wogrinetz se nam zdi kakor otrok, ki bi rad igral soldate, sam seveda predstavljaj komandirja, nima pa zato potrebne poštave in tudi ne sposobnosti. — Kratkorečno, ogorčenje našega poštenega občinstva proti nemškonaacionalnemu občinskemu predstojniku Adolfu Wogrintzu nam je ponoven dokaz, da bo pri prihodnjih občinskih volitvah prav gotovo — fliknil. — Opazovalec.

Mariborske vesti.

Maribor, 17. novembra 1923.

m Imenovanje. Konzistorijalnim svetovalcem je imenovan bogoslovni profesor, predsednik Zgodovinskega društva v Mariboru, g. dr. Fr. Kovačič.

m Slava 45. pešadijskega puka v Mariboru se bo slavila dne 21. nov. 1923 v spomin na dan, ko je l. 1918 bila usoda Maribora rešena v korist naše države. Bogoslužnje in sečenje slavskega kolača ob 10. uri v kasarni Kralja Aleksandra I. Popoldne ob 15. uri vojniško veselje istotam.

m Proslava praznika Ujedinjenja priredi narodno žel. glasb. društvo »Drava« v soboto dne 1. decembra tl. v vseh prostorih Narodnega doma. Na sporedni bodo koncertne, pevske in godbene točke, potem ples. Natančen spored se bo objevil. Opozorjamo narodno občinstvo na to prireditve ob priliki državn. praznika, katere čisti dobiček je namenjen za nabavo harfe.

m Na policijski konferenci v Zagrebu je zastopal naš policijski komisariat g. nadsvetnik Kerševan. Konference so se udeležili zastopniki policijskih oblasti iz vseh pokrajin. Razpravljalo se je o reorganizaciji varnostne službe in zlasti tudi o policijski službi ob meji, predvsem v Mariboru, kjer je treba službo modernizirati in spraviti v sklad z mednarodno varnostno službo. Storitvenih je bilo tozadevno več sklepov, ki se bodo v kratkem izvedli.

m »Jadranc«, društvo Primorcev, je dobilo na razpolago od ge. Franje Jež, restavraterke v restavraciji »Kosovo« na Grajskem trgu št. 1 na razpolago malo dvorano v I. nadstropju. Društvo, kateremu je s tem mnogo pomagano, se ge. Jež najlepše zahvaljuje ter pozivlja svoje članstvo, da upošteva pred vsem restavracije »Kosovo«.

m »Jadranc«, društvo Primorcev, priredi za svoje člane v soboto dne 24. tm. v svojem lokalu, Grajski trg 1, I. nadst., restavracija »Kosovo«, prijateljski sestanek pri čaši čaja.

m Novi podporniki »Ljudske knjižnice«. Vsled vedno večjega navala v knjižnici je vodstvo nakupilo zadnje dni več sto novih knjig, tako da je zopet zmanjkalo stolic. Tu so zopet obrtniki hvalevredno priskočili na pomoč. Pohištena tverdka Klančnik in Kompara je darovala čisto nove predale za knjige, krojač Vezjak, konfekcija v Vetrinjski ulici, je napravil zavoso, in ključavničar Babič v Tattenbachovi ulici železni drog na omare. — Davčni nadupravitelj Otmar Meglič pa je daroval lepo zbirko slovenskih knjig. Srčna hvala! Prosimo nadaljne podpore! — Vodstvo.

m »Grajska klet«. V soboto 17. nov. koncert nar. žel. gl. društva »Drava«. Začetek ob pol 20. uri. Jetrne in krvave ljubase. — V nedeljo 18. novembra dopoldanski ob pol 11. uri, večerni ob pol 20. uri.

m Štefietve narodne pesmi, elegantno vezane z zlatimi napisi v 3 knjigah zamena za druge leposlovne knjige Ljud. knjižnica, ker ima duplikat odvisen. Kupi pa knjižnica po najvišjih cenah posamezne zvezke »Zvona«, »Slovana« in »Dom in svet« za kompletiranje svojih nepopolnih letnikov. Ponudbe sprejema knjižnica v Narodnem domu in iz prijaznosti tudi uredništvo »Tabor«.

m Za mariborski muzej in za muzejsko društvo pa ni bilo mogoče doseči nobene podpore, — tako klaverno poroča »Slovenc« od 16. tm., ki je sicer na vseh straneh poln samih uspehov klerikalnih poslancev. Pa kaj to, saj je Žebot »rešil« Ljubljansko univerzo in postane gotovo njen — častni doktor! (Za umetnost v pretepanju ali pljuvanju?? Vprašanje vajenca.)

m Nedošlednost pri dodeljevanju družabnikov trafikam v Mariboru. Prejeli smo iz trafikantskih krogov: V zadnjem času so bili različnim trafikam dodeljeni družabniki (invalidi, vdove). Ne bi imeli nič proti temu, če bi se te dodelitve dosledno izvajale; odločno pa morajo prizadeti protestirati, da se je sicer dodelilo družabnike takim trafikantom, ki niso najboljše situirani in ki imajo skrbeti za enega ali več otrok, neko mariborsko trafikantino pa se namerava tega oprostiti, akoravno nima za nikogar skr.

beti in je njena trafika ena najboljših v Mariboru. Cela stvar postane jasna temu, ki pozna razmere pri invalid. društvu v Mariboru. Dotično trafikantko štiti baje sedaj odlični funkcionar v tem društvu, ki se je sam vozil intervrat v Ljubljano in se ga je videlo v nedeljo po obnem zboru pozno v noč v družbi dotične trafikantke in ljubljanskega delegata. Pri tem je značilno, da se štiti razkošno živečo damo proti vdovi carinika, ki je bil radi boleznj kratkoma brez penzije vržen na cesto in ki je enostavno izročena usodi, da pogine gladi. Tako izgleda socijalno delovanje, kadar gre za osebne interese. Da v mariborski invalidski organizaciji nekaj ni v redu, kaže dejstvo, da je na nedeljskem obnem zboru 8 odbornikov v znak protesta odložilo svoja mesta. O priliki bomo govorili še kasneje!

m Restavracija »Narodni dom« ima na razpolago okusno renoviran salon, lepe značne sobe za klube in obnovljeno kegljišče. Izrecno pristna domača vina. Abonenti se sprejemajo po 20 Dinarjev dnevno.

m Snaga je pol življenja, pravi — če se ne motimo — že star pregovor. Tega pa očitno ne poznajo, kakor se nam poroča, v poslopu okr. glavarstva. Vsaka kmečka hiša izvrši ob Veliki noči in ob Božiču temeljito snaženje, v uradih tega poslopu pa leže prahovi že nad leto dni in se množijo v njih bacili tuberkuloze, ki nam pobira uradništvo. Ni kreditov, pravijo. Zakaj pa imajo kredite na sodišču? In ali ne bi mogli kaznjenci pod primernim nadzorstvom izvršiti od časa do časa čiščenja tudi v tem poslopu?!

m Koncert Podmladka Rdečega križa. Podmladek Rdečega križa priredi v proslavo 1. decembra (državni praznik) tega dne ob 15. uri (3. uri) popoldne koncert mariborskih meščanskih šol z izredno bogatim vspešdom v Götzovi dvorani. Z ozirom na namen in lepi vspešdom tega koncerta vabi Podmladek občinstvo že danes, da se ga udeleži v obilni meri.

m Mariborsko gasilno društvo si je nabavilo zopet novo brizgalnico, namenjeno predvsem za pomoč okoliških občin, ki si pri današnji draginji same ne morejo nabaviti potrebnega novega in modernega gasilnega orodja. Mariborsko gasilno društvo je že neštokrat prihitelo na pomoč bližnjim in oddaljenim občinam in je bilo s svojo moderno opremo vedno najsigurnejša pomoč pri požarih. Zato tudi upravičeno pričakuje, da bodo zlasti okoliške občine in posestniki ter vlepodjetja prispevala s primernimi zneski v svrhu kritja dolga, ki si ga je nakopalo društvo z nabavo nove brizgalne.

m Kavarina Frankopan. Od danes naprej dnevno koncert. Z izborna pijačo in domačimi močnatimi jedili preskrbljeno.

m Klub jugoslov. rez. častnikov v Mariboru vabi svoje člane in prijatelje na sestanek v četrtek dne 22. novembra tl. ob 20. uri zvečer v Narodnem domu. Med drugim bo tedaj tov. dr. Pivko predaval o »Pevcu iz Kastrata«, ki tvori nekaj odlomek iz vojnega romana. Odbor prosi svoje člane, da poravnajo ob tej priliki zaostalo članarino in vabi še ne včlanjene tovariše, da pristopijo. Letna članarina znaša malenkostni znesek 6 Din. Opozorjamo že danes na svečani koncert, ki ga priredi »Oficirski dom« v prvi polovici decembra tl. »Oficirski dom« je sklenil na svoji odborovi seji dne 14. tm., da dostavi vabila za ta koncert samo o nim rez. častnikom, ki so člani »Klub«. Tovariši naj blagovolijo upoštevati ta blagohotni sklep in naj pokažejo smisla za namen svoje organizacije s tem, da se v obilnem številu udeležijo prihodnjega sestanka. — Predsednik prosi tovariše odbornike, da se sestanejo v četrtek, dne 22. tm. že ob pol 18. uri k odborovi seji.

m Ljudska univerza. V ponedeljek dne 19. novembra predava gosp. dr. Makso Šnuderl o svojih vtisih iz Albanije. — Predavatelj je prepotoval to zanimivo deželo in se seznanil z razmerami in običaji albanskega ljudstva. Njegovo predavanje bo tedaj zelo zanimivo. Začetek točno ob pol 20. (1/8.) uri. Prostor: mala kazinska dvorana. Vstop prost.

m Razpisano mesto pri mestnem električnem podjetju. Razpisuje se mesto šefa računskega oddelka (knjižarstva).

bilancist) pri tuk. mestnem električnem podjetju. Tozadevno opremljene prošnje z navedbo plače je vložiti najkasneje do 26. novembra tl. pri mestnem magistratu mariborskem.

m Tamburaški odsek glasbenega društva »Drava« priredi v soboto dne 17. novembra v Sokolskem domu Studenci pri Mariboru zabavni večer združen s plesom. Začetek ob 20. (8.) uri. K obilni udeležbi vabi odbor.

m Pod osebnim vodstvom skladatelja Viktorja Parme se igra »Zlatorog« v nedeljo 18. tm. ob 15. uri, na kar posebno opozorjamo cenj. občinstvo.

m Renegatska predrznost. Prejeli smo: Večkrat smo že povdarjali, da v zadnjem času našim renegatom, kaj raste greben. Da smo v tem oziru imeli prav, nam dokazuje sledeči slučaj: Sedli v soboto večer v kavarni »Rotovž« mirno neka družba, med njo ugledni narodni obrtnik. Naenkrat prihruje nad njega klobučar Johan B., ter ga začne psovati zaradi njegove napisne table; končno mu grozi, da ga bodo v slučaju event. preobrata že znali najti. Ker se je ta naduti gospod še povrh skrajno surovo obnašal, bode imelo zadnjo besedo sodišče. O poteku bomo svoj čas poročali.

m Društvo hišnih posestnikov za Maribor in okolice nam piše, da smejo davkoplačevalci, katerim ne bi bilo mogoče naenkrat predpisane davke vplačati, prositi, da se njim dovoli vplačilo v obrokih. Tozadevna pojasnila pri tajništvu društva, Gregorčičeva ulica 8.

m Liter vina stane več, kakor Planinski koledar za leto 1924. ki zaključuje kot deveti letnik svoje nadaljnje izhajanje. Povpraševanja in zanimanja za koledar je letos mnogo (so sicer tudi taki, ki so ga vrnili), zato bo kmalu razprodan. Ker se ne prodaja po knjigarnah naj ga vsakdo, kdor ima zanimanje za njega nemudoma naroči pri Brunon Rotter, Maribor, Krekova ulica 9.

m Promenadni koncert v parku. Jutri ob 1/11. uri se vrši v parku koncert s sledečim sporedom: 1. Varčar, Rivijera. Koračnica. 2. Schubert-Berte, Valček iz »Tri mladenke«. 3. Suppe. Lahka konjenica. Overture. 4. Puccini, Fantazija iz »Madame Butterfly«. 5. Bajič, Djavolan. 6. Dvořák, Humoreska. 7. Majcen, Slovanski svet. Potpouri. 8. Jakl. Vnitev rezervistov. Koračnica.

m Moderni brivski salon Fran Novak, Maribor, Aleksandrova cesta št. 23.

m Usmiljenim srcem! Na rokah in nogah pohabljeni Josip Supane se tem potem ponovno obrača do usmiljenih src s prošnjo, da bi mu kdo pripomogel do strehe, ker mora v sedanjem hladnem vremenu še vedno prenočevati na prostem v parku. Hrano si sproti izprosi, prenočišča pa ne more nikjer dobiti. Prošilec je brez starišev in sorodnikov ter za vsako delo nesposoben. Oni, ki bi mu bili voljni pomagati, naj javijo svoj naslov našemu uredništvu.

m Zdravniško nedeljsko službo ima zdravnik dr. Ludovik Novak, Razlagova ulica.

m Lekarniško očno službo ima prihodnji teden (18.—25.) lekarna pri Sv. Magdalen (Mg. Savost), Kralja Petra trg.

m Umrlj v Mariboru. Dne 11. novem.: Mirko Plavec, 4 mesece, Košak 130; 18. nov.: Alojzij Kern, 57 let, klavniški ravnatelj, Ob brodu 1; 14. nov.: Marija Lombar, 22 let, zasebnica, Malgajeva ulica 5; 16. novembra: Ana Zupano, 85 let, zasebnica, Koserjeva ulica 7.

m Požar v tovarni plutovinastih izdelkov na Tržaški cesti. Na naše večerajšnje poročilo smo sprejeli pojasnilo, da se ni vnela sušilnica za sušenje plutovine, temveč saje v dimniku, ki vodi od kotla za parjenje. Ta prostor je popolnoma zaprt in obokan in bi se ogenj, če tudi bi bil nastal, sploh ne mogel razširiti. Zato ni bilo nikake nevarnosti niti za tovarno samo, tem manje za kako drugo poslopje, najmanj pa za javno bolnico, ki je zelo oddaljena. Ogenj pod kotlom za parjenje se po končanem delu vedno pogasi, plutovina pa se sploh ne more vneti, ker je nasičena s paro in popolnoma mokra.

m Nesreča pri delu. Danes ponoči je zašel premikač Miha Stupan pri premikanju na tezenskem kolodvoru med dva vagona, ki sta mu zmečkala desno roko nad laktom. Dobil je tudi še druge

lažje in težje poškodbe. Rešilni oddelk mu je prožil prvo pomoč ter ga prepešil v bolnico.

m Kaj vse krađejo. Dandanes gotovo ni ničesar več varnega pred tatovi. Od cvetličnih loncev pa do opeke na strehi, vse je dobrodošel plen. Pred par dnevi je bila s hiše v Koroščevi ulici 13 ukradena mala medena ploščica z dvema gumboma za hišni zvonec. Lastniku je s tem povzročena škoda 200 K, poleg tega pa v Mariboru niti ne more dobiti nove enake velike ploščice z 2 gumboma, ki bi odgovarjala ukradeni. Obstoja sum, da je izvršil tatvino kak »strokovnjak«, ki si hoče sam napraviti hišni zvonec.

m Opozorjamo na današnji oglaš. tvrd- ke Ivan N. Adamič, katere je na novo uredila poslovne prostore v lastni hiši, Vetrinjska ulica 20. Radi njenih prvovrstnih izdelkov in solidnosti tvrdko toplo priporočamo.

m Izgubila se je v gledališču damska zlata ura; najditelj se naproša, da jo blagovoli izročiti gledališki upravi, kjer dobi nagrade 1000 K.

Sport.

: POLNP. K prijateljski tekmi v nedeljo 18. tm. SK Ilirija (Ljubljana) : SV. Rapid se delegira kot sodnik g. Frankl.

: ISSK Maribor. Training tekma prvega moštva napram klubu trgovskih nastavljenecv se vrši v slučaju lepega vremena v nedeljo dopoldne ob polednaji uri. Igralci morajo biti v oblačilnici že ob 10. uri. Priti imajo tudi Škrobar, Vodeb, Spitzer.

: ISSK Maribor. Ponovno se opozorja igralce, da oddajo slike za legitimacije.

: »Ilirija« (Ljubljana) : SV »Rapid« (Maribor). Jutri, v nedeljo, ob 14. uri se srečata na mariborskem igrišču dva najmočnejša nasprotnika. »Ilirija« že 5 let nosi prvenstvo Slovenije, pa tudi »Rapid« je v dobri formi, vendar pa bo moral napeti vse svoje moči tudi za častni poraz. Igra bo najinteresnejša, kar nam jih je nudila doslej jesenska sezona in je zato pričakovati tudi temu primeren obisk.

Celjske vesti.

Cerkveni orgeljski koncert v Celju. Celjska Glasbena Matica priredi v nedeljo, dne 18. tm. v kapucinski cerkvi ob 17. uri cerkveni koncert z orgljami. So deluje g. Stanko Premrl, stolni kapelnik iz Ljubljane, ki ga je treba prištevati najboljšim sodobnim skladateljem. Proizvajal bo na orgljah skladbe Bacha, Rossija, Guilmonta in Reinbergerja. Kot sopranistinja nastopi ga Dora Wagner, ki poje Mozartov »Ave verum« spremljevanjem gosli in orgelj. Nadalje nastopi mladi »Celjski komorni kvartet«, obstoječ iz gg. Karl Sancina, Stanko Sajovica, Slavko Osterca in Otakar Wagnerja. Za poset je dana prilika tudi občinstvu iz okolice. Predprodaja vstopnic trafika Kovač.

Celjsko mestno gledališče. V torek dne 13. in v sredo, dne 14. tm. se je vpriporila Bernsteinova drama »Tat« z gostovanjem ge. Podgorske in g. Nučiča članov narodnega gledališča v Zagrebu. Igra je globoka in polna dramatičnih pletljajev. Temu primerna je bila kreacija obeh gostov naravnost mojsterska. A tudi domači igralci, kakor ga dr. Kalanova ter gg. Pfeifer, Železnik in Zorman so z izredno spretnostjo pohvalno odigrali svoje vloge. Pohvalno je treba omeniti, da si je gledališka uprava nabavila prav okusne kulise.

Za Miklavžev obdaritev revne dece pobira Kolo jugosl. sester v Celju milodare. Treba je ugotoviti, da so se nabrali doslej že prav lepi zneski.

Olepševalno in tujsko prometno društvo v Celju pobira za zimsko krmljenje ptic prispevke v zrnju ali v denarju. Na raznih mestih mestnega panka se bodo postavile, kakor vsako leto, tudi letos ptičnice.

Razsvetljava celjskega mesta se namerava po napeljavi pomnoženega električnega toka iz elektrarne Westen znatno povečati. Tozadevni načrti so že izdelani na mestnem magistratu.

Pristopajte k CMD!

Gospodarstvo.

Kako se podeljujejo pri nas obrtni listi?

Iz trgovskih krogov smo prejeli:

V Mariboru imamo sedaj dva klasična slučaja, kdo dobiva tukaj obrtni liste in kakšno je ozadje nekaterih naših »domačih« tvež. 1. Drago Holler v Jurčičevi ulici št. 6 je prevzel lani na svoje ime podružnico neke dunajske tvrdke Schmidt & Co. G. Holler je sedaj kratkomo odšel in prepustil podjetje svoji usodi. Ker pa potrebuje tvrdka Schmidt sedaj drugega slamatnega moža, ki bo posodil dunajski tvrdki svoje ime, je storil tu »usluško« neki zagrebški žid imenom Wipplinger.

2. Edvard Lampo, špedicijsko podjetje na Aleksandrovi cesti 44, je last nekega dunajskega špediterja Bruna, ki je bil tudi sam tukaj in je vodil to podjetje, ker Lampo nima pojma o špediciji; toda vsled raznih čednih manipulacij je policijska oblast Bruna pred kratkim izgnala iz naše države. Sedaj je pa odšel iz Maribora tudi g. Lampo, ker je podjetje popolnoma pasivno in brez vsakega dela.

Nameščenci obeh teh tvrdk pa hodijo sedaj od Poncija do Pilata, kako bi prišli do svojih plač, nikjer pa ne morejo dobiti svojih pravic, ker so trgovine zaprte in gg. »šefov« ni tukaj in seveda tudi ni nobene oblasti, ki bi se pobrigala za usodo teh podjetij, posebno pa za usodo nameščencev.

Ali se spominjajo naše p. n. oblasti, ki so sokrvice na teh kričevih slučajih, kako minuciozno so postopali poprej napram Slovencem. Danes pa se naše oblasti vedno postavljajo na stališče, češ, prosilec je naš državljani in se kot takemu ne more odreči obrtnega lista. Kakšno je pa ozadje kako tvrdke, oziroma kdo je nje lastnik, jim je seveda postranska stvar.

—□—

g Stroge odredbe proti tujim potnikom. Trgovski gremij v Mariboru poroča: Na inicijativo zborničnega svetnika in predsednika mariborskega gremija g. V. Weixla je Trgovska in obrtniška zbornica v Ljubljani dosegla pri oddelku ministrstva trgovine in industrije v Ljubljani izdaje okrožnice na vse podrejene obrtne oblasti v Sloveniji, da imajo strogo postopati proti nedopustnemu nabiranju naročil potom tujezemskih potnikov pri privatnih strankah in prodajalnih raznega seboj prinesenega blaga po trgovinah, denarnih zavodih in pri drugih privatnih strankah. Gremij zato opozarja svoje člane, da pazijo na inozemske potnike, ki nabirajo pri netrgovcih naročila, kakor tudi one, ki ponujajo okoli razno iz inozemstva seboj prinese no blago in jih takoj izročijo policiji, ker imajo oblasti nalog, proti njim kazensko postopati.

g Naša trgovinska bilanca v l. 1922 izkazuje: Uvoz 10,939,827 mtr. v vredno-

sti 6,330,742,446 Din., 1,126,588 komadov v vrednosti 74,051,658 Din. in 274,409 kub. met. blaga za 37,882,085 Din., torej skupno uvoz: 6,471,876,189 Din. Izvoz pa je iznašal v l. 1922 3,691,166,163 Din. Torej je bila naša bilanca pasivna za 2,780,710,026 Din. Seveda razna reparacijska plačila pasiva zdatno zmanjšajo. Vredno pa je omeniti, da je naš uvoz v l. 1922 narasel napram uvozu v l. 1921 za 53% 4,122,097,642 : 6,441,876,189). Pasivnosti naše trgovinske bilance je največ pripomogel uvoz tekstilij, ki je preokračil 2 milijardi dinarjev in tvori 32% celoga uvoza; dalje uvoz poljedelskih proizvodov (nad ¼ milijarde din.), metalnih proizvodov, strojev in prometnih sredstev (nad ¼ milijarde), mineralij in zemeljskih olj (¼ milijarde), kemičnih produktov (282 milijonov), kož in krzne, papirja in stekla.

g Blagovne borze 16. nov. Novi Sad: pšenica bačka 300, sremska 290, ječmen bački 250, oves bački 220, turščica za mare-april 185, za januar-februar 1925, stara 220. Zagreb: pšenica bačka 240 (bačka postaja), nova 210, moka »0« 520.

g Nove železniške proge. V najkrajšem času se prične z gradnjo žel. proge Bitolj—Ohrid. S tem bo oživila stara trgovinska pot Via Egnacija, po kateri bo vezana trgovina Albanije z Bitoljem in Solunom. Pri gradnji te proge — kakor tudi one Veles—Štip — bo zaposleno vojaštvo, da se bo tako čim prej dovršila. Z zvezo Bitolja z Ohridom dobimo krožno črto Skoplje — Tetovo — Gostivar — Kičevo — Ohrid — Bitolj — Prilep — Gradsko — Veles — Skoplje. V ministertvu sabračaja so tudi izvršena dela za proračun žel. proge Požarevac — Guščevo — Negotin — Prahova, ki bo imela direktno zvezo z Beogradom in ki bi po francoskem načrtu vezala Bordeaux z Odeso.

g Koncentracija bank v Bosni. Sarajevska »Večernja pošta« poroča o name-ravani fuziji »Hrvatske centralne banke« in »Muslimanske centralne banke«. Obe banki ste zelo močni in bi po fuziji razpolagali z delniškim kapitalom nad 50 milijonov dinarjev. Prihajajo tudi glasovi o predstojenju fuziji »Bosanske banke« iz Sarajeva in »Židovske banke« v Tuzli.

Objave.

§ Študijska knjižnica je občinstvu odprta vsak delavnik med 15. in 17. uro. Vstop v knjižnično čitalnico, kjer so na razpolago vsi časopisi in druga literatura, je popolnoma prost. Za izposojevanje knjig na dom pa je plačati enkratno pristojbino, ki iznaša za letošnje leto 10 D. Interesentje z dežele, ki so odvisni od železniških zvez, lahko obiščejo knjižnico tudi predpoldne od 9.—12. ure.

§ Večerni tečaj za fino pecivo na zavodu »Vesna« se prične v ponedeljek dne 19. novembra ob 17. uri.

§ Zahvala podružnice vojnih invalidov Maribor vsem pn. darovalcem, ki so prispevali k prireditvi tombole, katere se je vkljub deževnemu vremenu povojno obnesla. Kosmatni dobiček je znašal 20.115,50 D, izdatki 4170,07 D, čisti dohodek znaša torej 15.945,43 D. Skupno blagajniško imetje znaša z dnem 31. okt. 41. 24.923,99 D, kateri znesek je naložen v banki proti 12 odstot. obrestim. — Obveščajo se vsi redni člani, da se blagajniško imetje ne bode razdeljevalo, ker bi bila podružnica brez sredstev za prihodnje prireditve. Upoštevale se bodo pa prošnje z odobritvijo izvršnega odbora v Ljubljani in se bode delila podpora na podlagi od županstev poverjenih prošnj.

ZLATOROG MILO

Bleščečebelo perilo

dobi gospodinja brez truda le z ZLATOROG-MILOM! Radi svoje dobre kakovosti niti najmanje ne škoduje perilu! 2435

PRVOVRSTNI

kožuhasti plašči, kožuhaste jopice, lisice, kakor kožuhaste suknje za gospoda

iz vseh vrst kož po znano realnih cenah.
Prva in najstarejša trgovina s kožuhovino.

LEOPOLD SCHREINER

KRZNAR

GRAZ - Hauptplatz Nr. 11 (Luegg).

Pierre Loti: Azijada.

(Dalje).

(29)

Voziva se na kočiji in arabahdži urno poganja konje. Samuel je zavil kakor paša v moj kožuhasti plašč, ki sem mu ga dal za spomin; njegova lepa glava je blela in žalostna. Molče gleda, kako izginjajo stambulske ulice; veliki, zapuščeni trgi ostajajo za nami in ž njimi vred starodavne mošeje, razpadajoče se v razvaline kakor islam sam.

Stambul je v tem zadnjem zimskem vetru zapuščen in kakor izumrl; muezini pojejo molitev, ki je določena za tretjo uro. To je ura odhoda.

Saj sem vendarle ljubil ubogega Samuela in v srcu mi je postajalo tesno. Tolažil sem ga, kakor tolažimo deco: da pridem ponj, da ga poiščem v Solunu. Samuel pa je razumel, da me ne vidi nikoli več. Solze so mu tokle po blestem licu.

IV.

Uboga, draga, mala Azijada! Nisem imel poguma, da bi ji rekel: »Pojutrišnjem odpotujem!«

Zvečer sem se vrnil domov. Zahajajoče solnce je zlatilo mojo sobo s krasnimi rdečimi žarki; v zraku je bilo čutiti pomlad. Kafedžije so postavljali svoje mize na prostem, kakor ob poletnih dneh; vsi sosedje so sedeli na ulici pod mandljevimi drevesi, ki so dobivala belo cvetje, in so kadili nargile.

Ahmedu je bilo znano, da odhajam. Oba sva se trudila, da bi ji prikrila resnico. Azijada pa je že zaslutila, da se pripravljata usodopolna odločitev in je umirala v naju velike, vprašujoče oči.

Nastopila je noč. V domu je vladala mračna tišina.

Ob enih po turškem času (ob sedmih zvečer) je prinesel Ahmed staro skrinjo, ki nam je rabila kot miza in položil nanjo našo ubogo večerjo.

Naše skupno kosilo je bilo po navadi veselo; revščina nas je le zabavala, saj je tudi izgledalo čudno: dva človeka, ki sta čisto oblečena v svilo in zlato, sedita na turških preprogah in jesta na stari skrinji — suhi kruh.

Azijada je prisledla, toda njeni kos kruha je ostal neotaknjen; oči so ji bile uprte vame neobičajno pozorno in obema je bilo mučno v tej čudni tišini.

»Uganila sem, Loti,« je dejala čez dolgo časa, »danes je zadnjikrat, kaj ne?«

In komaj zadržane solze so ji jele padati na suhi kruh.

»Ne, Azijada, draga moja! Še jutri, prisegam ti! Za pozneje ne vem več...«

Ahmed je uvidel, da je bila večerja odveč. Molče je odnesel staro skrinjo in lončene krožnike ter naju pustil v temi.

VI.

Naslednjega dne se je imelo vse strgati, vse uničiti v tem dragem domu, ki je bil opremljen z ljubeznijo in kjer je vsaki kotiček vzbujal sladke spomine.

Dva hamala, ik sem ju bil najel za to delo, sta stala na pragu in čakala mojih ukazov; da bi vsaj še za nekaj trenutkov zadržal to, kar se je moralo zgoditi, sem ju poslal h kosilu.

»Loti,« je pravil Ahmed, »čemu si ne naslikaš te sobice? Čez mnoga leta, ko se postaraš, vzameš v roke sliko in se spomniš nas in našega življenja.«

Zadnje uro sem res posvetil slikanju svoje turške sobice. Malo verjetno je, da bi mogla leta izbrisati spomine na srečno zatijanje.

Ko je prišla Azijada, je našla gole stene in popoln nered; bil je to začetek konea. Povsod so ležale skrinje in zavoji. Preproge, po katerih sva hodila bosa, so bile odnešene k židu; tja so izginile tudi zavese. Pogled na sobo je bil otožen in bešen.

Azijada, ki se je nemara napila kake opojne pijače, da je imela več poguma, je prišla skoraj vesele volje; ko pa je pogledala v sobo, se ni mogla vzdržati in je jela bridko jokati.

VII.

Izprosil si je od mene milost, ki jo imajo vsi obsojenci na smrt; da bom tega dne storil vse, česar si bo želela.

»Danes mi ne boš odrekla nobene želje, Loti,« je dejala. »Storila bom tako, kakor si ti želiš. Ne reci ne; stori, kar bom hotel!«

Ko sem se ob devetih zvečer vračal s kaikom iz Galate, sem slišal v svojem domu neobičajni ropot; čez kratko časa sem zaznaval glasove godbe in petja.

V onem delu hiše, ki je nedavno pogorel, so se vrteli v oblaku prahu neznani plesalci in plesali divji turški ples, ki se konča s popolno onemoglostjo plesalcev; raznovrstni ljudje, grški in mohamedanski mornarji, zbrani po Zlatem rogu, so besno plesali; stregli so jim z rakijo, mastikom in kavo.

Navadni hišni gostje: Sulejman, stari Riza, derviša Hasan in Mahmud so z začudenjem opazovali nenavaden prizor.

Godba je prihajala iz moje sobe; tu sem našel Azijado, ki je lastnoročno vrtela enega izmed instrumentov, ki je bil podoben kolovratu in ki je dajal čudne, neleppe zvoke turških plesnih komadov.

Azijada je bila brez ovojja in plesalci so mogli skozi polzagrnjeno portiero videti njen obraz. To je nasprotovalo

vsem tukajšnjim navadam in pravom, še bolj pa seveda potrebi opreznosti. Nikdar še niso videli v svetem ejubskem kraju podobnega pohujšanja, in če ne bi Ahmed govoril med sosedi, da je ta žena Armenka, bi bila Azijada v hipu izgubljena.

Ahmed je sedel v kotu in je pustil, da je delala, kar se ji je zahotelo, dasi mu je pokalo srce; hotel bi se amojati, toda njen pogled me je navdajal z grozo. Ubogim deklicam, zraslim brez očeta in matere v haremskem somraku, so odpuščene tudi take posebnosti in njih dejani ne moremo meriti po pravilih, ki veljajo za krščanske žene.

Kakor blazna je vrtela kolovrat in izvajljala iz ogromnega instrumenta prav grmeče zvoke.

Nekdo je dejal o turški godbi, da se to »napadi srce trgajočega veselja«. Tega večera sem razumel to paradokso definicijo.

Ko se je prestrašila svojih dejanj in hrupa, ki ga je delala in ko jo je postalo sram, da stoji brez zavoja pred moškimi, si je sedla na široki divan — odini, ki je ostal od pohištva; kolovrat je izročila muzikantu, zase pa je zahtevala cigarete in kavo.

VIII.

Turško kavo so ji prinesli v modri skodelici na medenem stojalu, ki ni bila večja od polovice navadnega jaja.

Zdelo se je, da je postala miselnost in da me je gledala smehljaje; njene jame in žalostne oči so prosile odpuščanja. Kakor dete, ki se zaveda, da je storila neumnost, ki pa ve, da je ljubljeno, je prosila milosti z očmi, ki so bile lepše in bolj prepričljive nego vsaka človeška beseda.

(Dalec priloga)

! POZOR !

Krasna Miklavževa in božična darila, Miklavževe božične, novoletne, umetniške, cvetlične, mariborske, krajevne in voščilne karte. Razglednice v največji izbiri, pisarni papir v kasetah in mapah trgovske knjige, krepni in svileni papir, rezani papir za zavitek bononov in za božič v vseh vrstah, vse pisarniške in šolske potrebščine itd. vse v največji izbiri

prodaja po najnižji ceni.

Ivanka Weixl, trgovka
Gospiska ul. 17.

2591

ŽIMA! 2870 10-4 **ŽIMA!**

vseh vrst pri

R. Bunc in drug, Maribor

Koroška cesta št. 17

po tovarniških cenah! Samo na debelo!

Na debelo!

Vrvarna in trgovina s konopnino

Na drobno!

Ivan N. Adamič, Vetrinjska ul. 20

Izdeluje vrvi za stavbe, zvonove i. t. d., mlinske oprti, motvoz in vse v vrvarsko stroko spadajoče predmete. 2483

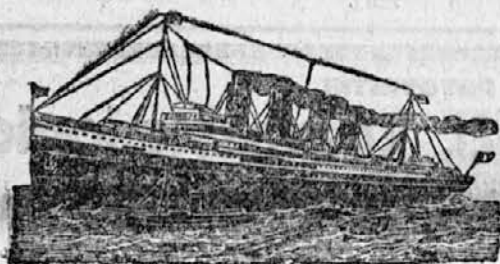
V zalogi žima, afrique, trž. bičevniki

Na drobno!

Na debelo!

Cie. Gle. Transatlantique — Francoska linija

HAVRE-NEW YORK

Najkrajša linija

2006

samo 6 dni čez morje!

Glavno zastopstvo:

Slavenska banka d. d. v Zagrebu. — Vozne listke in tozadevna pojasnila daje zastopnik

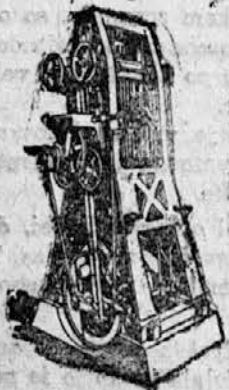
Ivan Kraker

Ljubljana, Kolodvorska ulica šte. 41.

ŠVICARSKA TVRDKA V AVSTRIJI!

F. OBERHÄUSLI & Co.

STROJNE TOVARNE IN LIVARNE
Bregenz a/Bodensee (Vorarlberg)

Moderni stroji za žage, polnojarmeniki, cepilni jarmeniki, vodoravni jarmeniki, strojna povprečna žaga za rezanje debel, krajilne žage, nihalne žage, brusilni stroji, stroji za sekanje zob. Kompletna naprave parnih žag s transmisijami. 12-8 1504

Takojšnja dobava.

Izšel je ročni

Zemljevid slov. ozemlja

v merilu 1:600.000, priredil ravnatelj učiteljskega Matija Pirc, risal učitelj Slavoj Dimnik, tisk, litografija in založba Mariborske tiskarne d. d. Maribor. Zemljevid je izvršen v štirih barvah in obsega vse ozemlje, na katerem bivajo Slovenci, ter je namenjen predvsem šolski mladini. Cena Din 10- Naročuje se pri

Mariborski tiskarni d. d.

Rajko Zotter

krojač

Maribor, Dravska ul. 10.

se priporoča cenjenemu občinstvu v izdelavo zimskih sukenj, raglanov, površnikov ter ravnostnih oblek po najnoveši modi ter najnižji ceni

2486 10-2

Zimske suknje, dežni plašči, delavske hlače

2574 in obleke v veliki izbiri in po nizki ceni

J. VEZJAK
Vetrinjske ulice 17.

Posteljno perje

in

puh

se dobiva pri

Franju Majer, Maribor

Glavni trg 9. 1346

NOGAVICE

za dame in otroke kupite najceneje pri trdki 2166

Anica Traun

Maribor, Grajski trg 1.

Na znanje!

P. n. občinstvu na znanje, da prevzamemo vsa tapetniška dekoracijska in mizararska dela kakor tudi vsa popravila. — Tapetništvo in mizarstvo

Jagodič & Sajko

Maribor, Rotovški trg 3.

Odlikovani z zlato medaljo. — Sodniško

zapraveženi izvedenci. 1434

Novo! Zaloga pohištva. Novo!

Križevska opekarna

A. Lumir & drug, Ljubljana nudi 322

vsakovrstno prima opeko

po konkurenčnih cenah.

Pisarna: Ljubljana, Prule 19.

2630 5-3

Prodaja po

15%

znižanih cenah

traja še do 30. novembra t. l.

V lastnem interesu vsacega je, da si pred nakupom ogleda veliko izbiri v

modni trgovini

J. Karničnik

Maribor

Gospiska ulica 15.

2222222222

Pristopajte

k Jugoslovenski

Matici.

2222222222

Jugoslovanska hranilnica in posojilnica registrovana zadruga z o. z. v MARIBORU - Frankopanova ul. 17

Vabilo k izvanredn. občnemu zboru

ki se vrši

v nedeljo, dne 25. novembra 1923 ob 9. uri dop.

v združnem lokalni gostilni Bernkopf

Dnevni red: Sprememba pravil

2594

Franjo Jarh l. r.

t. č. predsednik.

Sirite povsod naš list!

POZOR, TRGOVCI MANUFAKTURNEGA BLAGA!

VILIM PICK, Zagreb, Duga ulica 6

Podružnica MARIBOR, Aleksandrova cesta 26

nudi blago za poznano nizke cene, kakor v centrali v Zagrebu, o čemur se naj vsakdo v svojem interesu prepriča.

25-4

2513

1457

PODRUŽNICA LJUBLJANSKE KREDITNE BANKE V MARIBORU CENTRALA V LJUBLJANI

Podružnice: Brežice, Celje, Cernomelj, Gorica, Kranj, Maribor, Metković, Novi Sad, Ptuj, Sarajevo, Split in Trst.

Sprejema vloge na vložne knjižice in tekoče račune proti najugodnejšemu obrestovanju. Provasa vse v bančno stroko spadajoče transakcije in izvršuje posebno borzne naloge hitro in pod najkulantnejšimi pogoji. — Ima prvovrstne zveze v tu- in inozemstvu.

Telefon št. 146 in 258. — Brzojavni naslov: „LJUBLJANSKA BANKA“

Poštni čekovni računi:

Ljubljana št. 11.258,
Zagreb št. 39.068.

Wien št. 180.041,
Praga št. 59.705.

Opozorjamo cenjeno občinstvo, da traja prodaja po

15% znižanih cenah

še do 30. novembra. Priporočamo vsakomur, da si pred nakupom ogleda veliko zalogo in izrabi izredno nakupno priliko

v manufakturni in modni trgovini Mastek & Karničnik, Maribor

16 Glavni trg 16

2531 5-3

Najlepše novitete

Srajce od 60 Din, kravate od 12 Din, klobuke od 105 Din, čepice od 45 Din naprej

kupite

samo v modni trgovini

B. Veselinović in dr.

Maribor, Gosposka 28

po najnižji ceni!

Vsako količino prvovrstnega 2120

svetl. premoga

se dobi v trgovini za drva in premog v Frančiškanski ulici šte. 11.

**P
U
H**

in 2414

perje

po nizkih cenah vedno v zalogi pri trdki

K. Worsche, Maribor
Gosposka ulica 10

A. VICEL

Maribor, Glavni trg 5

trgovina s hišnimi potrebščinami, emajlirano, pločevinasto in ulito posodo, porcelanasto, kameninasto in stekleno robno. Na drobno 1386

Leseno pohištvo

Železno pohištvo

Tapetu pohištvo

Pisarn. pohištvo

Posteljna oprema

Preproge

Zavese

Blago za pohištvo

Posteljno perje

po izvanredno nizkih cenah v zalogi pohištva

Karol Preis

Maribor

Gosposka ulica št. 20

(Pirčanova hiša)

Svoboden ogled

Ceniki brezplačno!

Starine

vseh vrst, kakor železo, litina, baker, medenina, cinkovi odpadki, cunje, krojaški odpadki, papir, stari akti, knjige i. t. d. se kupujejo po najvišjih dnevnih cenah. **Cunje** za čiščenje strojev, oprane in desinficirane, se oddajajo v vsaki množini po najnižji dnevni ceni.

Trgovina s starinami Jakob Zagode

Maribor, Tržaška cesta 5. 2194 8-3

Zage in vsakovrstne stroje za obdelovanje lesa, polnojarmeniki,

vsakovrstne kombinirane Univerzalne stroje s tračno in krožno žago, s skobelnikom (Abicht-und Dickthobelmachine), vrtilom, frezo in krožno žago, nadalje motorje in transmisije prvovrstne kakovosti, razpošilja po nizkih cenah in pod ugodnimi plačilnimi pogoji 1145

Welker-Werke

Wien X. Laxenburgerstraße 12.

Prometni zavod za premog d. d.

v Ljubljani

prodaja

iz slovenskih premogovnikov velenjski, šentjanški in trboveljski premog

vseh kakovosti, v celih vagonih po originalnih cenah premogovnikov za domačo uporabo kakor tudi za industrijska podjetja in razpečava na debele

inozemski premog in koks vsake vrste in vsakega izvora, ter priporoča posebno prima češkoslovaški in angleški koks za livarne in domačo uporabo, kovaški premog, črni premog in brikete.

Naslov:

Prometni zavod za premog d. d., centrala v Ljubljani, Miklošičeva cesta 15/II. Podružnica v Novem Sadu (Bačka). 209

Slavenska banka d. d., Zagreb

Podružnica Maribor,

Aleksandrova cesta šte. 11

Delniška glavnica Din 50,000.000—

in rezerve preko Din 12,500.000—

Vloge čez Din 125,000.000—

Podružnice:

Beograd, Bielovar, Brod n/S., Celje, Dubrovnik, Gornja Radgona, Kranj, Ljubljana, Murska Sobota, Novi Sad, Osijek, Sarajevo, Sombor, Sušak, Sibenik, Vršac, Wien.

EKSPozITURE:

Rogaška Slatina (sezonska), Škofja Loka, Jesenice.

Agencija: Buenos Aires, Rosario de Santa Fe.

AFILIACIJE:

Ljubljana: Slovenska banka.

Split: Jugoslavenska Industrijska banka d. d. 453

Izvršuje vse bančne posle najkulantneje

IVAN KRAVOS, MARIBOR

Telefon 207

Aleksandrova cesta 13

Telefon 207

Velika izbira konjskih oprem, usnjatih torbic, kovčkov, gamaš i. t. d.

GONILNI JERMENI!

Sedlarska delavnica:

Slomškov trg šte. 6.

Mala oznanila.

Priljetnejsa ženska moč dobi mesta v zavodu. Opravilo nosterzba obolelih gojencev. Zmožna mora biti vsestransko v šivanju. Pogoji ugodni; poleg plače hrana in oskrba. Cenjene ponudbe na oskrbništvu dijaskega doma v Ptuj. 2577 3-1

Trgovsko podjetje išče vodilno pisarniško moč z znanjem za trgovske posle, znanjem tudi hrvaščine, cirilice, strojepisja, stenografije. Prednost vpokojenci z ambicije družabnika. Pismene ponudbe pod „Organizator“ na Marštan. **Informacijske posle** sposobni prestave jezikov vešč, se iščejo. Postranski zaslužek. Pismene ponudbe na Marštan. **Iskanje kolpota**, nabiralec inseratov, narečnikov, inkasant za več listov se išče. Prednost vpokojenci. Pismene ponudbe na Marštan. 2593

Priljetnim abecedarjem prinese sv. Miklavž iz nebeske knjigarnice tudi letos „Stavnic“, učilo za igrajoče učenje čitanja in pisanja! 2559 2-1

Iskanje „Harzer“ na prodaj. Gerenta ulica 8, Studenci. 2556

Stanovanje blizu glavnega kolodvora (soba in kuhinja) zamenjam za večjo sobo in kuhinjo ali dve sobi in kuhinjo. Naslov pove uprava. 2573

Iskanje želi znanja s tujcem gospodom veletržcem. Cenjene ponudbe pod „Miklavžev“ na upravo „Tabora“. 2570

Priljetni gospod (gospodična) se sprejme na hrano in stanovanje. Pobreška cesta št. 9, I. nadst. 2581

Priljetna soba se odda soličnemu gospodu. Tomšičev drevored 125. 2580

Priljetna vila v Mariboru, v bližini glavnega kolodvora, s 3 stanovanji lepo zaprte verande ter vrtom je ugodno na prodaj. V hiši je vodovod in električna luč. Stanovanje je kupcu takoj na razpolago. Naslov v upravi. 2582 2-1

Iskanje, potni kovčki in torbice, latnice, denarnice, tobačnice nahrbtnike i. t. d. v veliki izbiri, nudi IVAN KRAVOS, Aleksandrova cesta št. 13. 2585 10-1

Priljetna jedilnica in spalnica na prodaj. Skladišče Reiting. Oglada se vsaki dan od 8.-9. in od 13.-14. ure. 2590

Priljetna soba se odda soličnemu gospodu, tudi z jutrikom. Ponudbe na uredništvo „Tabora“ pod „Mir“. 5-1

Priljetna brivnica se vsem priporoča. Prvovrstna postrežba. Vjekoslav Gjarin, Jurčičeva ulica 9. 1850

Prvovrstna čevljarica delavica R. Monjac, Maribor, Jurčičeva ulica 9, sprejema vse vrste naročil po meri in vsakovrstna čevljarica popravila. Cene zmerno. Postrežba solidna. 1118

Priljetna hiša, nova, z lepimi kletmi, ter precejšnjim vrtom v Ljubljani, se zamenja za enako v Mariboru sv. tudi preda. Tozadevna natančnejša pojasnila se dobe v trgovini J. Baloh, Grajski trg 3. 2285 10-10

Prazne steklenice, stare od črnih, sidla, plavila, kupi vsako množino. Josip Reich, Gosposka ul. 38. 2401 9-6

„Mena“ Maribor, Stalna ulica št. 4, priporoča vse vrste bonbonov, peciva, čokolade po najnižjih tovarniških cenah. Na drobno! Na debelo! 2464 8-5

Krojač Jernej Ules, Radvanjska cesta 34, se priporoča v najhitrejši izdelavo najpriprostejših kakor tudi najfinjših krojev po nizkih cenah. Dopisnika zadostuje. 2414 2-2

Hiša, enonadstropna, 5 stanovanj, 2 sobi in kuhinja kapeu takoj na razpolago, velik vrt, hlev, elektr. luč, v Mariboru ceno na prodaj. Naslov pove uprava „Tabora“. 2509

Družinska hiša z lepim vrtom, sedem minut od postaje Tezno oddaljena, je takoj po nizki ceni na prodaj. Pojasnila daje „Gostilna Polko“ pri šoli na Teznu. 2553 3-2

Prodaj 1. Travnik z gozdom (3 or.); 2. **Fosestvo** (10 or.) s 4 or. gozda, 1 1/2 or. vinogradi z renovirano hišo, vse v bližini Maribora za 550.000 kron. Pisarna K. Troha, Maribor, Slovenska ulica št. 2. 2563 2-2

Posestvo, 40 orolov zemlje, hiša z gospodarskim poslopjem oddaljena 1/2 ure od postaje Vuzenica, vse v dobrem stanju se ugodno proda. Pojasnila se dobe v Strmi ulici št. 11, v gostilni. 2555 2-2

Klavir, kratak, zelo dobro ohranjen s kovinasto konstrukcijo, ugodno na prodaj, tudi na obroke. Vpraša se v trafiki Aleksandrova c. 77. 2552 3-3

Prodaj se v sled pomanjkanja prostora novo kompletno pohištvo za spalnico iz mehkega lesa. Vprašati vsak čas Aleksandrova cesta št. 157 a. 2551 2-2

Prodaj se prav dobro ohranjena prevozna lokomobila z 30 HP radi preustrojitve obrata. Stroj je iz tvornice: Henrik Lanz, Mannheim. Anton Hajni v Mestinju, pošta Podplat, Slovenija. 2549 2-2

Isče se dve meblirani sobi v bližini parka. Ponudbe pod „2000“ na upravo. 2547 2-2

Lokal za pisarno na Aleksandrovi cesti v bližini kolodvora, obstoječ iz 1-2 sob, najmem s 1. januarjem 1924. event. takoj. Lokalom v pritižju dam prednost. Ponudbe na upravo „Tabora“ pod „Pisarniški lokal številka 2546“. 2546 3-3

Novo došlo

angleško sukno

v modni trgovini

Jos. Karničnik

Gosposka 15

Ne pozabi naročnino!

Gostilna „Pri treh ribnikih“. Vsako nedeljo in praznik

K O N C E R T

ob vsakem vremenu. Začetek ob 15. uri. Dobra stara in nova vina ter mrzla in topla jedila, domače klobase. Za obisk se priporoča gostilničar. 2588

Odvetnik dr. Fran Irgolič v Mariboru

naznanja preselitev
odvetniške in pisarne
za davčne zadeve

Iz hiše na Aleksandrovi cesti 45 v hišo

TRGOVCA TISCHLER-JA
ALEKSANDROVA CESTA 19
I. nadstropje 2586

Izvrstno idoča

trgovina z drobnarijo in pletenino na debelo in drobno v Mariboru na najprometnejšem kraju je takoj proti gotovini za prevzeti. Ponudbe pod „En milijon dinarjev“ na glavno pošto ležeče Maribor. 2558

Novost!

Oglejte si!

Božična darila

Slike v naravnih barvah, elegantna izvedba, neomejena trpežnost barv. - Izložba Aleksandrova cesta. - Foto-atelje L. Kieser, Maribor, Gregorčičeva ulica št. 20. 2576

E 1525/23-7

Dražbeni oklic.

Dne 5. decembra 1923 ob 10. uri vršila se bo pri podpisnem sodišču dražba stavbišča parc. št. 183 z. p. 66/1, 66/1, 143 vl. št. 10 Grajski marof, stanovanjska hiša v Mariboru, Aleksandrova c. št. 83, pot in njiva.

Cenilna vrednost 369.900 Din, najmanjši ponudek 184.950 Din.

Vse drugo je razvidno iz dražbenega oklica nabitega na sodni uradni deski.

Okrajno sodišče v Mariboru, odd. IV., dne 31. oktobra 1923. 2572

Podpirajte Jugoslovensko Matico!

Industrijalci in obrtniki, pozor! Razprodaja.

Radi reorganizacije in preureditve podjetja se bo dne 16., 17. in 18. novembra ugodno prodalo več raznih 2544 4-4

mizarskih in kovaških strojev

kakor razne stružnice, žage (Bandsäge), vrtni stroji, „Ajax“ kladiva, „Beche“ kladivo, „Topham“ gater, kopirni stroji, raznovrstno orodje za kovače, ključavnice, mizarje i. t. d.

Predmeti se lahko ogledajo že pred prodajo pri

Tvornici kola i industrija drvene robe d. d. Maribor (Tezno).

Nosite čevlje z Berson gumi potplat.

Prepričajte se sami, kako ugodni so za nositi. Vzemite pa pred vsem v obzir, da je Berson-gumi potplat cenejši kot usnjeni ter pomenja nositev istih za Vas velik prihranek. Zahtevajte pa od Vašega čevljarja strokovno pritrđitev gumi potplatov z uporabo priloženega Berson-cementa.

NOVO

2579

Kavarna v mestnem parku od sobote 17. t. m.

znamenita ciganska godba

„BARANJA“

pod vodstvom glasovitega Čičeri-a. Začetek ob 20. uri. Kapela „BARANJA“ je svirala po vseh vele mestih Evrope. Svira vse jugoslovanske komade. Kavarna je topla, ker so inštalirane nove peči. — Cene navadne. —

Za obilen obisk se priporočata **Valjak & Klemenčič**

ter različno modno in galanterijsko blago nudi najceneje v veliki izbiri Jakob Lah, Maribor, Glavni trg 2.

NAJLEPŠE BOŽIČNO DARILO

je moderna fotografija ali povečava v priznani prvovrstni izdelavi. **Novoporočencem** dajem priliko se fotografirati tudi ob večernem času!

FOTOGRAF VLAŠIČ **MARIBOR** Gosposka ul. 23

Prostovoljna dražba nepremičnin

Glasom oglasa okrajnega sodišča v Mariboru z dne 30. oktobra 1923 No. V. 1004/23 se vrši na predlog mednarodne trgovsko-spedijske in skladiščne delniške družbe „Orient“ prostovoljna dražba njenih nepremičnin dne

24. novembra 1923

ob 10. uri dopoldne v pisarni podpisanega notarja v Mariboru, Marijina ul. št. 10.

Glede označbe nepremičnin se popravlja naveden oglas v toliko, da leži hiša v Mariboru na Meljski c. št. 12 in ne v Mlinski ulici in se dostavlja, da sta parceli št. 125/2 in 126 tudi zazidani in se v teh traktih nahajajo pisarniški prostori, skladišča in hlevi.

Maribor, dne 16. novembra 1923. 2587

Mihael Korber, notar kot sodni poverjenik.